

ארי קלט (מזרח חדש)
 עתון יומי בלתי מכלילי בשפה העברית
 העורכת: ד"ר ג. מרטון
 העורך האחראי: דוד שן
 המו"ל: מזרח חדש בע"מ, ח"א, רח' המגן 1'
 XI.IL. EVFOLYAM **שנה ג.**
 Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
 Felelős szerkesztő: SCHÖN DEZSO
 Kiadó: Mizrách Chádás Ltd. Tel-Aviv,
 Hámgev 11. — POB 881.
 Telefon: Szerkesztőség: 31476
 Kiadóhivatal, hirdetés, nyomda: 31677.

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: **Dr. MARTON ERNŐ**
 A lapot szerkesztette: **Dr. MARTON ERNŐ**

Tömegtüntetések és tiltakozások Norvégiában és Svédországban az orosz atomrobbantások ellen

A Szovjetunió a nyugati hatalmakhoz utasította Japánt a tiltakozással — Moszkvában nyoma sincs az atomháborús-láznak

New-York, (IFP, Reuter, UPI). — Perzsia tegnap csatlakozott a hét ország-hoz, amelyek Kanada kezdeményezésére felhívták az UNO-t, hogy határozatban követelje Chruscsevtől, tartózkodjék az 50 megatonnás hidrogénbomba felrobbantásától. Ugy látszik azonban, hogy az UNO nem fogja ezt a javaslatot megszavazni, amelyet India és más „semleges” államok azzal utasítanak el, hogy a hidegháború taktikájához tartozik. India szívesebben látna olyan határozatot, amely minden atomhatalmat egyaránt felszólít a kísérletek beszüntetésére.

Az eddigi jelek szerint legalább 20-30 tagállam tartózkodni fog a szavazástól, amennyiben sor kerül rá és ezért a kezdeményezők attól tartanak, hogy a Chruscsevhez intézett felhívás túl sokat veszítene erkölcsi súlyából, ha azt nem támogatják az UNO-tagok túlnyomó többsége.

A közgyűlés politikai bizottsága, amelyben valamennyi tagállam képviselt van, ma folytatja a vitát a két javaslatról. Nyugati megfigyelők némi keserűséggel állapítják meg, hogy azok az afrikai országok, amelyek a legnagyobb felháborodással tiltakoztak és szankciókat emlegettek a kis francia atombombák szaharai robbantása miatt, most nem mernek nyíltan szembeszállni a Szovjetunió 50 megatonnás hidrogénbombájával, amely az egész emberiséget veszélybe hozhatja.

A szovjet kormány tegnap visszautasította Japán

tiltakozását az óriásbomba robbantása ellen, még pedig azzal az indoklással, hogy „a tiltakozást a nyugati hatalmakhoz kell intézni, mert ők felelősek az atomkísérletek felújításáért”. Erthető, hogy John Diefenbaker kanadai miniszterelnök tegnapi nyilatkozatában cinikus magatartással vádolta az oroszokat, akik az óriásbombával fenyegetőznek, bár jól tudják, hogy az egész emberiséget veszélybe hozzák.

A szovjet kísérleti terephez közelfekvő skandináv államokban nemcsak védelmi előkészületek folynak, hanem egyre jobban növekszik a lakosság tiltakozása. Oslóban a főiskolások felhívására tömegtüntetés folyt le a szovjet nagykövetség előtt. Ugyanakkor Oslóban, mint Stockholm-ban éjjel-nappal szüntelenül cseng a telefon a szovjet diplomáciai kirendeltségekben. Az emberek sorban állnak a telefonnál, hogy személyesen tiltakozzanak a nagykövetekkel, akik ezen felül szákszámra kapják a tiltakozó leveleket. A norvég hatóságok tegnap közölték, hogy a rádió aktivitás veszélyes növekedése esetén szirénák bugása, harangkongás és a vasúti mozdonyok fűtülése fogja figyelmeztetni a lakosságot a veszélyre.

Svédországban felhívták azokat az embereket, akik legutóbb a tilalmi idő ellenére vadkacsákat lőttek és azoknak husából ettek, hogy azonnal jelentkezzenek.

nek orvosi vizsgálatra és a madarak maradványait küldjék be az egyetem rádiófizikai intézetébe vizsgálatra. A vadkacsák ugyanis általában a szovjet kísérleti terep közelében tányáznak.

Koppenhága. Digo Kamp dán miniszterelnök a felfüggesztéséről (Folytatás a 8. oldalon)

NINCS ELŐREHALADÁS a kormánykoalíciós tárgyalásokban

A liberálisok többsége ragaszkodik az eredeti feltételekhez, a Mápámban is elégedetlenek az eddigi megbeszélésekkel

A Liberális Párt, a Mápám és az Áchdüt Háávodá központjai tegnap délután este megbeszélést tartottak Tel Avivban a koalíciós tárgyalásokról. A liberálisoknál Szapir képviselő számolt be az eddigi tárgyalásokról. A központ úgy határozott, hogy a következő napokban újabb ülést tart eken a tárgyban. Kiszívárgott hírek szerint a többség ragaszkodik a Mápájjal közölt feltételek teljesítéséhez.

A Mápám központjában Jákov Cházán ismertette a tárgyalások eredményét. A

beszámolót követő vitában a felszólalók egy része nem volt megelégedve az eddig elért eredményekkel és nem járul hozzá a koalícióhoz az eddig elért tárgyalási eredmények alapján.

Az Áchdüt Háávodá központja úgy határozott, hogy továbbra is követelni fogja a három munkáspárt bevonását a koalícióba és felhatalmazza a tárgyalási bizottságot, hogy tovább tárgyaljon a Mápájjal főleg azokkal a gazdasági és szociális követelésekkel kapcsolatban, amelyekben még nem érttek el eredményeket.

Nagyszabású tisztogatás készül a szovjet kommunista pártban

A „pártellenes csoport” tagjain kívül is várható személyi változások a pártelnökségben

Moszkva, (IFP, Reuter). — A szovjet kommunista párt elnökségében további változások várhatók — állapítják meg a szakértők a Pravda első oldalán megjelent hatalmas fényképből, amely az elnökség tagjait és a régi kommunista vezetők gárdáját ábrázolja. A fényképről eltűntek az elnökség három tagjának képe: hiányzik Alexej Koszigin, a könnyűipar szakértője, Nikolaj Svernyik, a Szovjetunió volt elnöke és Otto Kuszinnen, a 80 éves finn kommunista vezető. A 73 éves Svernik és az agg Kuszinnen tehát minden valószínűség szerint magas koruk miatt tűnnek el a süllyesztőben. Ezzel szemben nehezen érthető, miért hiányzik Koszigin képe, aki szombaton tartott nagy

beszédet a pártkongresszuson és élesen támadta üggy Albániát, mint a „pártellenes csoportot.”

A képről eltűnt Klementij Vorosilov marsall volt elnök és Michail Pervucchin is, miután Chruscsev mindkettőjüket besorozta a párt ellenes csoportba. A fényképen Chruscsev mellett Michail Szuszlov és Anasztász Mikoján állnak.

Nyugati megfigyelők szerint nem lehetetlen, hogy mindezek ellen Chruscsev pert is indít, amely nagyszabású tisztogatási akcióval egyidejűleg fog lefolyni.

A hivatalos kínai sajtóiroda tegnapi sajtóközleményében egy mondatlalt említett, hogy „a lapok beszámoltak a szovjet kommunista párt kongresszusáról” és ezután hosszasan leírják Albánia helyettes miniszterelnökének látogatását Kinában, de nem is említik az Albánia ellen Moszkvában elhangzott támadásokat.

Ezzel szemben Moszkvában az állami kiadóhivatal öt millió példányban nyomtatja ki Nikita Chruscsev beszédét az Albánia elleni támadások teljes szövegével. A moszkvai kongresszus résztvevői tegnap magánbeszéléseket folytattak amelyeknek középpontjában Albánia kérdése állt. Sokan úgy hiszik, hogy Albánia ma ugyanolyan helyzetben van, mint Jugoszlávia volt 1948-ban, amikor kizárták a Kominformból. A kongresszus tegnap nem beszélt és a teremben este diszhangversenyt adtak.

Szenegál elnöke közvetít Bizerta és Algéria kérdésében

Párisban felkeresi De Gaulle elnököt — Zsidó tagozatal is vannak az algériai titkos francia szervezetnek?

Tunis. (Reuter.) — Leopold Senghor, Szenegál elnöke, aki hivatalos látogatáson van Tuniszban, felajánlotta közvetítését egy bizertai, mint az algériai viszályban. Senghor tegnap este elindult Párisba, ahol De Gaulle elnökkel találkozott és közölte, hogy ezután ismét felveszi az érintkezést a tuniszi kormánnyal. Dodo Tiem szenegáli külügyminiszter kijelentette, hogy kormánya azt ajánlotta Franciaországnak, helyezze szabadlábra Ben Balát és az évek óta fogságban lévő többi algériai vezető. Szenegál ugyan nem ismeri el hivatalosan a Tuniszban székelő ideiglenes algériai kormányt, de tuniszi látogatásuk alatt vezetői hosszasan tárgyaltak Juszej Ben Cheddával, a lázadó kormány elnökével.

Páris. (STA). — Az algériai francia lakosság titkos szervezete, az OAS legutóbb röpcédulákon adta tudtul, hogy Franciaország 15 városában a szervezet „zsidó osztályt” is szerve-

zett. A zsidó osztálynak az a feladata, hogy Franciaország zsidóságát mozgósítsa az algériai zsidóság jövőjének biztosítását szolgáló közös propagandára, valamint arra, hogy követelje a francia hadseregnek további állomásozását Algériában, mert ez az egyetlen garanciája az ottani zsidóság megmaradásának. A röpcédula szerint a zsidó osztályt három hét leforgása alatt szervezték és az az összes politikai áramlatokhoz tartozó személyiségekből áll. Az OAS zsidó osztályának jelvénye is van: Mágén Dávid és benne egyik oldalon az OAS, a másik oldalon pedig az OASJ kezdebbetük szerepelnek, amelyben a J betű a „Juif”, azaz a zsidó szót jelenti.

Párisi zsidó körökben két ségüket fejezték ki afőött, hogy az OAS röpcédulái igazságot tartalmaznak, bár nem tagadják, hogy néhány algériai zsidó részt vesz a szélsőséges jobboldali szervezet akcióiban.

Adenauert pénteken választják meg újra kancellárnak

A koalícióhoz való csatlakozás miatt lemondott a szabad demokrata párt két elnökhelyettese — Több ismert náci került be az új német parlamentbe

Bonn. (UPI, IFP). — A német parlament minden valószínűség szerint pénteken fogja ismét kancellárnak választani dr. Konrad Adenauert, miután a szabad demokrata párt hozzájárult, hogy ő álljon a koalíciós kormány élén. A párt azonban kikötötte, hogy Adenauernek négy éves mandátumának lejártá előtt le kell mondania a miniszterelnökségről. A határidőt nem közölték, de úgy látszik, hogy két éves terminusról van szó. Adenauer ma 85 éves.

A szabad demokrata párt most arra törekszik, hogy dr. Heinrich von Brentano tétőlövöltsa a külügyminisztériumból, amely azonban továbbra is a keresztény demokrata párt kezében marad. A szabad demokrata párt öt minisztériumot kapna az új kormányban, amelyben növelik a tárcák számát: felállítják az „európai ügyek minisztériumát”, amely a Közöspiac és az európai gazdasági egység, valamint hasonló gazdasági szervezetek ügyeit fogja kezelni.

A koalícióhoz való csatlakozás súlyos belső ellentéteket okozott a szabad demokrata pártban és dr. Oswald Kohut, valamint Heinrich Schneider, a párt első, illetőleg második elnökhelyettese bejelentették lemondásukat. A csatlakozást dr. Erich Mende pártelnök hozta létre, de ő maga nem vesz részt a kormányban. A kormányba való belépés határozatát a pártelnökség tíz óra hosszat tartó vitája után hozták meg.

Bonn. (STA). — Az új német Bundestag tegnap hivatalosan közzétett listáján néhány ismert volt náci szerepel a képviselők között. A keresztény demokrata kormánypárt névsorában található Hermann Kuhnring, aki annakidején a hollandiai Groningenben volt a náciok főmegbízottja. Kuhnring ellen azt a vádat emelték, hogy barbár eszközökkel törte le a holland munkások sztrájkját, amellyel a zsidók deportálása ellen tiltakoztak.

A szabad demokrata párt büsseldorfi képviselője Siegfried Sogelmann, aki a Hitler Jugend körzeti parancsnoka volt. Ugyanezen párt másik képviselője, Ernest

Achenbach résztvevett a francia zsidók deportálásának megszervezésében és a háború után a Neumann-féle neonáci csoport tagja volt. Ő kezdeményezte a náciok általános amnesztiájának törvényét.

Az előző Bundestag képviselői közül nem szerepel az új parlamentben Theodor Oberlander volt menckültügyi miniszter, aki a náciuralom idején antiszemita fajvédő könyveket írt és számos publikációban ócsárolta a szláv nemzetet.

A keresztény demokrata párt listájáról kimaradt Waldemar Karpf, aki a megszűlt Lengyelország mezőgazdasági szakértőjeként működött, valamint Pascal Jordan, akit az elmúlt években a volt SS-tagok segélyszervezetével kapcsolatban emlegettek. Ugyancsak kimaradt Jakob Dill, a „Deutsche Soldaten-Zeitung” című neonáci lap állandó munkatársa, akit többek között kampányt folytatott a kártérítések ellen.

Ötvenezer flamand tüntetett Brüsszelben a „vallon einyomás” ellen

Brüsszel, (IFP). A belga főváros utcáin tegnap 50 ezer flamand lakos tartott tüntetést felvonulást és hat ember megsebesült, amikor verekedésre került sor a francia vallonokkal. A flamandok az ellen tiltakoztak, hogy nyelvüket és kultúrájukat elnyomják Valloniában.

Egy kis csoport ellen tüntetést rendezett és a Marsseillaiset énekeltek, és azt kiabálták: „Brüsszel francia”. Az ellentüntetők

aluk között számos diák volt, petárdákat dobtak a flamandok menetébe és rövidesen kézitúsara került sor, amelyben két ember megsebesült.

Egy második incidensre, amelyben négy ember sebesült meg, tegnap délután került sor a brüsszeli töze-de épülete előtt, ahol flamand és vallon diákok csaptak össze. A verekedést a rendőrség választotta szét. Több embert letartóztattak.

KUBITSCHKEK VOLT BRAZILIAI ELNÖK JERUZSALEMBEN ÉS TEL-AVIVBAN

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától). — Dr. Joscelino Kubitschek volt brazil államelnök, aki szombaton érkezett az országba, tegnap reggel látogatást tett Dávid Ben Gurionnál, a miniszterelnök jeruzsálemi hivatalában. A beszélgetés során a két államfőri a Negev telepítési problémát hasonlították össze Brazília új fővárosának, a sivatagi táj közepén épült Brasiliának építési kérdéseivel.

Kubitschek doktort családját, valamint kíséretét Jochák Ben Cvi elnök látta vendégül ebédre. Az ebéden jelen volt Dávid Ben Gurion miniszterelnök és felesége, Kádís Luz házelnök és felesége, Joao Baptista Barreto Leite Filho brazil nagykövet, dr. Chá-jim Jáchil külügyi államtitkár, A. Darom, a külügyminisztérium latin-amerikai osztályának főnöke és Karmel ezredes, az államelnök adjutána.

A nap folyamán a braziliai vendég megtekintette az egyetemet, ahol dr. Joél

Rákách rektor tájékoztatta a héber főiskola szervezeteiről és problémáiról. — Ugyancsak látogatást tett dr. Kubitschek és kísérete a Jád Vásem emlékmúzeumában, ahol különösen a holland zsidóság pusztulásának adatairól érdeklődött, miután a vészkarzaknak erről a szakaszáról sokat hallott barátjától, Hollandia miniszterelnökétől. Dr. Leo Kubovival, a Jád Vásem elnökével való beszélgetés során dr. Kubitschek emondotta, hogy lánya, a családját, valamint kíséretét Jochák Ben Cvi elnök látta vendégül ebédre. Az ebéden jelen volt Dávid Ben Gurion miniszterelnök és felesége, Kádís Luz házelnök és felesége, Joao Baptista Barreto Leite Filho brazil nagykövet, dr. Chá-jim Jáchil külügyi államtitkár, A. Darom, a külügyminisztérium latin-amerikai osztályának főnöke és Karmel ezredes, az államelnök adjutána.

A nap folyamán a braziliai vendég megtekintette az egyetemet, ahol dr. Joél

AS A LEGKITÜNBŐ KÖSER FELVÁGOTT AZ ORSZÁGBAN

Sport

A CSALÁDBAN MARAD

Az izraeli ping-pong bajnoki verseny Rison Lecionban folyt le rendkívüli érdeklődés mellett. A mintegy 150 résztvevő nívós küzdelmet folytatott a bajnoki címért. A női egyéni bajnokságot, amint minden lehetőség nélkül már előre megjósolhattuk volna, Angélica Roseanu nyerte meg, csak az szerzett meglepetést, hogy a második helyet a család ifjú sarja, a bajnoknő lánya, Micki, foglalta el.

A férfi egyéni bajnokság döntőjébe a legutóbbi bajnokság győztese, Josef Josua, a Makkabi Cífon versenyzője és Fima Borisz, a Hápoel Jaffa sátrja, került be. Négyjatszós viadalon Josua győzött és már másodikban szerezt meg az országos bajnoki címet. A döntő eredménye: 16:21, 21:16, 17:15 volt. Ez volt egyébként a nyolcadik izraeli ping-pong bajnokság. Hatszor Szimcha Finkelstein nyerte meg a bajnokságot. Az ezévi ifjúsági bajnokságban Joel Sohan és Csillag Simon döntöttek el egymás között a bajnoki címet, amely végül Sohanéknak jutott, aki 2:0 arányban győzte le Csillagot.

A COHEN-SERLEBŐ MÉRKŐZÉSEK

A Raehamia Cohen emlékére megrendezett labdarúgó mérkőzéseken a Makkabi Tel Aviv ismét vereséget szenvedett. A múlt héten nagy gólaránnyal a Hápoel Tel Aviv győzte le, most viszont a Makkabi Jaffaot kapott ki. A másik mérkőzésen a Bné Jehuda NB játékosai nem jelentek meg, helyettük a klub ifjúsági és serdülőkből álló együttese játszott a Hápoel Tel Avivval és kétszámjegyű vereséget hagyta el a pályát. Eredmények: Makkabi Jaffa-Makkabi Tel Aviv 2:1 (2:1). A vezető gólt Tel Aviv érte el Ben-Cháros révén már az 5-ik percben, de még szünet előtt Askenazi egyenlített, majd Wallfried állította be a végeredményt. Hápoel Tel Aviv-Bné Jehuda 11:2 (7:1) A Hápoelnek nem jelentett komoly feladatot a gyenge ellenfél legyőzése. A mérkőzés után a csapatok sorrendje a következő: Hápoel TA 4 pont, Makkabi Jaffa 2 pont, Makkabi TA és Bné Jehuda 0 pont. A Hápoel már kétszer Jaffa még csak egyszer játszott.

JOBB EREDMÉNY A REKORDNÁL

A telavivi strand uszónedencében tartotta meg házi versenyt egy Brit Makkabi Atid uszószaosztálya. A verseny két olyan eredményt is hozott, amely a fennálló országos rekordnál jobb. Minthogy hivatalos versenyzőik és időmérők látták el a szükséges funkciókat, a két új rekord hiteltelenségének nem lesz akadálya. A rekordok egyikét Dan Karpan állította fel 800 méteres gyorsúszásban 10:26 perces idővel (a jelenlegi rekord Amiram Trauberé 10:31,1 perccel), a másikat a női staféta érte el 4x50 méteres gyorsúszásban 2:24,2 perces idővel (eddig Gus Zvuloné volt a rekord 2:25,3 perccel). A staféta tagjai Neiger, Zalc, Kosinszki, Davas. Az eredmény ifjúsági és felnőtt rekordot jelent.

A HÁPOEL TA AZ EURÓPA KUPÁBAN

A Hápoel Tel Aviv, Izrael kosárlabda bajnokcsapata, az Európa-Kupa mérkőzések során Cöörögország bajnokcsapatával játszik. A győztes a következő mérkőzésen Törökország bajnokával kerül szembe, majd en-

Kilenc embert szabadlábra helyeztek az Artik-Kartiv gyár adóeltitkolási ügyében

Schleifer igazgató ideiglenesen Cfátra, Kalinovszki igazgató pedig Ejlátha utazott kényszerlakhelyre

A telavivi járásbírószakpénteken és tegnap nagy-összegű óvadék fejében szabadlábra helyezték 9 személyt, akiket az Artik-Kartiv gyár nagyarányú adóeltitkolási ügyével kapcsolatban tartóztattak le. A szabadlábra helyezettek között van a gyár két igazgatója, Z. Kalinovszki és D. Schleifer is. Kalinovszki és Schleifert pénteken fejenként 25 ezer font óvadék ellenében helyezték szabadlábra, de lefoglalták mindkettőjük magánlakását is. A szabadlábrahelyezés további feltétele, hogy a két

HÉT NAPON ÁT TARTOTT A VADBSZED AHÁRON KOHEN KEMKEDESI ÜGYEBEN

A védőbeszédet is zárt ajtók mögött tartják

Haifa, (Az Uj Kelet tudósítójától). — A haifai törvényszékben tegnap véget ért J. Bachul főügyész hét napon át tartó vadbszede Aháron Kohén, saár-háamákini kibuctag, a Mápám közeli szakkörtje bűnpertében, kit azzal vádolnak, hogy kapcsolatokat tartott fenn egy idegen hatalom ügynökeivel. A vadbszed teljes egészében zárt ajtók mögött hangzott el, éppen úgy, mint a 71 napos tárgyalás tulnyomó része, amelynek jegyzőkönyvi anyaga ezer oldalra rug.

Vagyonadót vetnek ki a magánautókra is

Évi 15 százalékos amortizációt ismer el a kincstár a kocsik értékének felőlg

A pénzügyminisztérium rövidesen úrlapokat fog ki küldeni az összes gépesített járművek tulajdonosainak. Ezzel kezdődik az autókra vagyonadóval való megterhelése amire a Kneszetben egy félévvel ezelőtt megszavazott törvény jogosítja fel a kincstárt. Az autó vagyonadó a jármű értékének 1,2 százaléka, a vásárlási árat véve alapul és levonva belőle az amortizációt. A magánautók amortizációjaként évente 15 százalékot, a kereskedelmi kocsiaknál pedig 20 százalékot ismernek el az összérték 50 százalékig. Eddig csak a kereskedelmi autók fizettek ilyen adót, amelyet a törvény módosi-

EGYIPTOM SZÁMONKÉRI SZIRIATÓL A SEGÉLYEKET

14,7 millió fonttal tartozik Szíria — A héten dönt az Arab Liga Szíria felvételéről

Damaszkusz, (IFP). — Szíria rövidesen hivatalosan is kéri fogja az Arab Ligába való visszavételét. A szíriai kormány már küldött is ilyen természetű jegyzéket, amelyben bejelentette a különálló köztársaság megalakulását és az Egyiptommal való fúzió megszűnését, ez azonban nem volt hivatalos felvétel kérés. Valószínűnek tartják, hogy már a héten átadják az Arab Liga titkárságának a második jegyzéket, a két új rekord hiteltelenségének nem lesz akadálya. A rekordok egyikét Dan Karpan állította fel 800 méteres gyorsúszásban 10:26 perces idővel (a jelenlegi rekord Amiram Trauberé 10:31,1 perccel), a másikat a női staféta érte el 4x50 méteres gyorsúszásban 2:24,2 perces idővel (eddig Gus Zvuloné volt a rekord 2:25,3 perccel). A staféta tagjai Neiger, Zalc, Kosinszki, Davas. Az eredmény ifjúsági és felnőtt rekordot jelent.

neh a mérkőzésnek a győztese a negyedöntőben, a kupa védőjevel, a CDNA Moszkva (a Vörös Hadsereg csapata) együttesével játszik a döntőbe jutásért. Így határozott a nemzetközi szövetség legutóbbi intéző bizottsági ülésén. A Hápoel Tel Aviv nehéz feladat előtt áll, amelyre teljes igyekezettel kellene felkészülnie. Jelenleg a csapatban nem uralkodik olyan egységes szellem és összetartás, amelyre szükség van az ilyen fontos nemzetközi szereplés sikeres megoldásához. Még nem késő! De minden nap huzavona vég-

HIREK

AZ UJ KELET ELŐFIZETÉSI DIJA HAVONTA 5,80 FONT

Cím: Tel-Aviv, POB 831.

— **Kacsalszky professzor előadást tart a vatikáni tudományos akadémia szemináriumán.** Efrájim Kácir-Kacsalszky professzor, a Weizmann intézet biofizikai osztályának vezetője tegnap reggel Rómába utazott, hogy előadást tartson a vatikáni tudományos akadémia által rendezett szemináriumon „Biológiai jellegű makromolekuláris problémák” címen. A szemináriumot a vatikáni tudományos akadémia központi épületében tartják.

* Tanuljon angolul 2,50-ért a fonetikus szótárból. — Löbl szakácskönyv 1,50. — „Hadash”, Hájarkon ötvenkilenc. — Méir Jáári elutazott Svájcba. Méir Jáári, a Mád-pám főtűkára tegnap gyógykezelés céljából Zürich-be repült. „A koalíciós tárgyalások még javában folyó-
nak, de szemem állapotára kényesre, hogy kezelési céljából külföldre utazzam” — mondotta Jáári indulása előtt.

* Verskedvők gyönyörűségére! Megjelent! Faludy György: „Emlék-könyv a ró. Bizáncról”, 207 oldalas remekmű. Ara hétéven. „Hadash”, Hájarkon ötvenkilenc. Viszonteladónak engedmény!

— **Peter Sellers angol filmszínész Izraelben tartja a szabadságát.** Peter Sellers, az ismert nevű angol filmszínész feleségével együtt 3-5 heti szabadságra Izraelbe érkezett. A vendég elmondta, hogy ez az első látogatása a Közkeleten és örömmel hallotta, hogy számos filmjét vetítették az országban és a közönség ismeri a nevét.

Keresem dr. SCHWARTZ MAXOT vagy testvérét, aki 1946/47-ben Németországban Ulm - Hindenburg kaszárnyában volt. - Goldsteiné, Givat-Alija, 234-es utca 7.

— **Elbocsátanak 25 embert a Mekorot negyvi körzetében.** A beér-sevai munkástanács és a Mekorot vízgazdálkodási vállalat között megállapodás jött létre a negyvi körzetben alkalmazott 25 munkás elbocsátásáról, minthogy az utóbbi időben csökkent a munka ezen a vidéken. A Mekorot eredetileg 40 munkást akart elbocsátani. A novemberben elbocsátásra kerülők közül 15 munkásnak fokozott összegű végkielégítéstet folyósítanak, míg a többinek segítenek más munkahelyen való elhelyezkedésben. A munkások 2 és fél 3 éve állottak a vállalat alkalmazásában.

— **Elkészültek a mozgólépcsők az új tel-avivi aluljárók részére.** Bernard Rosenberg, az „Atlasz” vállalat technical igazgatója Németországba utazott, hogy átvegye azokat a mozgólépcsőket, amelyek a tel-avivi Mágén Dávid Ádom-téri aluljárók részére készültek. A mozgólépcsőket versenypályázat nyomán a Ratgeber-vállalatnál rendeltek meg.

TANULJON HEBERUL GROSZ ELJETER HEBER KURZUSAIN

Jelentkezni: Tel-Avivban: Hájarkon 48. (Allenby-sarok) minden nap (kedd kivételével) 5 és fél-nyolc között. Rámát-Gánban: Merkáz iskolában (volt Ohel Sem gimnázium) Herzl utca 73. minden kedd 5-9 között.

Azokban: Moádon Hisztdárut, a hid mellett, minden vasárnap és szerdán este 8-tól 10-ig.

Beismerték, hogy Anna Frank naplója nem hamisítvány

Otto Frank visszavonta a pert két náci ellen

Lübeck, (STA). — Érdekes kiegyessel végződött egy per, amelyet Anna Frank édesapja nyújtott be Luther Stilaun középiskolai tanár, valamint Heinrich Botberg, a neonáci párt vezető ellen, akik azt állították, hogy Anna Frank naplója nem egyéb, mint hamisítvány és bizonyos érdeket körök vagyonból szereztek ebből a hamisításból.

A tárgyalás öt óra után azzal végződött, hogy Otto Frank visszavonta a vádat.

— A Cuevas-ballet két búcsúelőadása Tel-Avivban.

De Cuevas Marquise nemzetközi balettegyüttese ma este tartja két búcsúelőadását a tel-avivi kulturpalotában. Az első előadást a Dolgozó Anyák szervezetének tagjai részére rendezik, míg a második, amely 9 óra 15 perccor kezdődik, a nagyközönségnek szól és azon a társulat legjobb műsora kerül bemutatásra, többek között Csajkovszki „Csipkerózsikájának” harmadik felvonása. Az együttes holnap, kedden hagyja el az országot.

KEZISZÖVŐSZEK, új svédországi, 70 széles, eladó. Erdelődött: Kirjút-Gát, r. Házajt 26. Kaposi.

— **Légtalmai szíriagyakorlat Kirját Gáthban.** Ma, hétfőn, október 23-án légtalmai szíriagyakorlat tartanak Kirját-Gát területén. A gyakorlat folyamán a szíriák kétpérics egyenlő hangmagasságu jelzést hallatnak. Valóságos riadó esetén a jelzés három perces váltakozó hangmagasságu szíriagyakorlat.

— **Arab adóhivatalnokok a nyugati Gálib falvaiban.** A Nyugat-Gálibban a közeli napokban kezdi meg munkáját azoknak az arab hivatalnokoknak első csoportja, akik a pénzügyminisztérium hivatalaiban való munkára kaptak továbbképzést. A minisztérium a saját költségén 35 napos tanfolyamot rendezett az arab tisztviselők részére.

— **Kineveztek a Jom Háácmáut rendőrizottságot.** A miniszterelnökségi hivatal az elmúlt napokban nevezte ki a 12 tagú függetlenségi napi bizottságot, amely az 1962 május 9-ére Jom Háácmáut ünnepségeit rendezi. A bizottság élén Jicchák Lévi, a miniszterelnökségi hivatal főnök-helyettese áll, a tagok között pedig helyet kapnak a hadsereg, a hadügyminisztérium, a közoktatásügyi minisztérium, a rendőrség, a közlekedésügyi minisztérium, a tájékoztatási központ, az idegenforgalmi hivatal és a miniszterelnökségi hivatal képviselői. A bizottság titkára Uzi Michael. Az ünnepségek programjával kapcsolatban anynyí már bizonyos, hogy a hadsereg hagyományos ünnepi felvonulását Tel-Avivban tartják.

TANULJON HEBERUL GROSZ ELJETER HEBER KURZUSAIN

Jelentkezni: Tel-Avivban: Hájarkon 48. (Allenby-sarok) minden nap (kedd kivételével) 5 és fél-nyolc között. Rámát-Gánban: Merkáz iskolában (volt Ohel Sem gimnázium) Herzl utca 73. minden kedd 5-9 között.

Azokban: Moádon Hisztdárut, a hid mellett, minden vasárnap és szerdán este 8-tól 10-ig.

Megszűnt a sztrájk az akkói Tamburgyárban

Az akkói Tambur festékgyár munkásainak vad-sztrájkja, amely, kisebb megszakításokkal öt nap óta folyt, tegnap este 6 órakor befejeződött. A sztrájkolók a déli órákban még meg akarták akadályozni, hogy árukat vigyenek ki az üzemi raktárból, mire a gyárvezetőség kihívta a rendőrséget, de közben a munkások képviselője és az igazgatóság között tárgyalás folyt, amely az esti órákban eredményre vezetett. Az igazgatóság kötelezte magát, hogy további tárgyalásokat fog folytatni a drágasági pótlék visszamenőleges folyósításáról, ha azonnal megszakítják a sztrájkot. A munkások a későbbi idő ellenére azonnal megkezdtek a munkát és felrakták a kocsikra az árut.

Mesterséges magzat

Moszkva, (Reuter). — Szovjet tudósoknak sikerült 29 napig életben tartaniuk egy mesterséges emberi magzatot, amely 500 gram súlyt ért el. Pjotr Amuchin professzor egy televíziós program keretében elmondta, hogy ezt az eredményt 15 éves kutatás után érték el. A szovjet tudós mellett jelent meg a műsorban Danuele Angelo Petrucci olasz tudós, aki leírta saját kísérleteit, hogy epurváltában mesterséges emberi magzattal fejlesszen ki. Az olasz sajtó már az év elején megírta, hogy Petrucci professzor és két aszisztense epurváltában megtermékenyítettek egy női petét és az ebből kifejlődött magzat egyideig életben maradt. Az Osservatore Romano, a Vatikán hivatalos lapja akkoriban hevesen kikelte a kísérlet ellen, amelyeket Olaszországban be is szüntettek.

Uj szociális hivatal

Jaffán. Tel-Aviv város új szociális hivatal nyit Jaffán, a Jeruzsálem fasor 45 szám alatti épületben, ahol a multban a jövedelmi adóhivatal irodái voltak. Ide helyezték át a jelenlegi Ramziel utca 5 és Jafet utca 34 szám alatt működő körzeti irodákat. Az új hivatal a gyermekgondozással, statisztikai ügyekkel, stb. foglalkozni. Az új helyiséget a jövő hónap elején adják át rendeltetésének.

Rádió

6: Má tovu, 6:05: hírszefoglalás, 6:10: zenélő óra, 6:30: reggeli torna, 6:40: zenélő óra, 7: hírek, 7:17: könnyű zene, 7:45: Izráel zene, 7:53: hírszefoglalás, 11: népszerű hangverseny; Rossini: Nephigi Varázsbolt balett, Solti György vezényeltével; Csajkovszki: Rokokó varázscsók eselőre és zenekarra; Mayer: Nyitány, 12: szösznyrovat, 12:30: Izráel dalok, 12:45: dől zene, 13:20: hírvélet óráktól, 13:30: hírek, 13:45: Hová megyünk este? 17: hírszefoglalás, 16:06: Biblia tanulás, 17:25: zene fiataloknak, 18:15: francia nyelvlecke, 18:30: Ifjúsági műsor, 19: hírek, 19:20: heti filmlátás, 19:50: a nyugati svájci rádiózene műsorából, 20: UNO napja - Golda Méir külügyminiszter részvételével, 20:50: Tanácsadó; 21: hírek, 21:00: 21: hírek, 21:30: Luigi Pirandello hangjáték, főszerepben Chana Ron, 22:17: vegyes műsor, 22:33: Jochim Tucevicski eselő, Ruth Menzár zongora, Tucevicski át-dolgozások Bach és Offenbach műveiből, 23: hírek.

Párizsban műsor
17:05: Dal és ritmus, 18: hírszefoglalás, 18:03: Uj lemezek, 18:16: Izráel dalok és műsorok, 18:30: Doris Day számok, 18:38: délamerikai zene, 21:30: Roy Anderson dalai, 22: hírszefoglalás, 22:02: a Kol Jiszráel könnyű zenekarának hangversenye, — 22:32: szerenádok.

A hadsereg rádiója
18:03: dal hírvéletekkel, 18:40: Jimmy Rogers számok, 19:10: a tábor énekei, 19:45: Muzsikusz kívánság hangverseny; Közönségszám: Egy új kopár hegy; Villa Lobos: Bachianas Brasileiras; Ketteby: Perzsa vásár; Duca: A búvászinas; Strauss: Kék Duna keringő, 20:30: a hadsereg naplója, 21:15: vidám ritmus, — 21:30: Páris énekei, 22: tánczene.

Az indiai »Bné Jiszráél« törzsről

Amidőn a jeruzsálemi főrabbinátus a napokban az indiai „Bné Jiszráél” törzset halachikus döntvényével végérvényesen a zsidó néphez tartozónak mondotta ki, egy többévszázadra visszamenő vallási vitának vetett véget. A „Bné Jiszráél” tajainak zsidó, vagy nemzsidó volta, elsősorban a velük való összeházasodás kérdésével kapcsolatban merült fel már vagy száz évvel ezelőtt. 1870-ben a cfáti Smuel Abu rabbi a kérdés tanulmányozására személyesen utazott el Indiába. Abu rabbi megállapításai alapján döntött akkor úgy a cfáti rabbinátus és döntvényük után a bagdadi rabbi is, hogy a „Bné Jiszráél” törzsbeliék minden tekintetben zsidóknak számítanak és így a velük való összeházasodásnak semmi akadályja sincs. Nem sokkal később azonban, mintegy hatvan évvel ezelőtt, más információ alapján, úgy az akkori jeruzsálemi, mint a bagdadi főrabbinátus döntvényükben a velük való összeházasodás ellen foglaltak állást.

A „Bné Jiszráél” törzsbeliék alijjázása után a kérdés a megboldogult Herzog és Uziel országos főrabbiakat is foglalkoztatta, mindketten hajlottak a régi cfáti rabbinátus álláspontja felé, hogy ezt a régi zsidó indiai törzset, mint teljes jogú zsidóságot kell vallásilag is befogadni a régi zsidóság kebelébe.

A „Bné Jiszráél” törzs mintegy harmincezer főt számlál, közülük, mintegy 7-8 ezren alijjáztak az állam megalapítása óta, lehet, hogy néhány éven belül a törzs túlnyomó része Izraelbe fogja áttenni lakóhelyét. A „Bné Jiszráél” törzs eredetére vonatkozólag többféle legenda kering. A saját maguk elbeszélése szerint a második szent templom pusztulása után, majdnem kétezer évvel ezelőtt indultak el a törzs ősei két hajóval India felé. Az egyik hajó az indiai partok közelében hajótörést szenvedett, de a másik hajó menekültjei szerencsésen partot értek. A hajó hét családjából származtatják le magukat az indiai „Bné Jiszráél” törzs mai fiai.

A „Bné Jiszráél” törzs körüli vallási problémák, a velük való összeházasodás problémája elsősorban a róluk beszerezett — sokszor egymással egészen ellentétes — információk következtében merültek fel. A hagyományhi vallásos zsidóság a „zsidó” kritériumát elsősorban a házasságban és a vallásban látja. A cfáti Abu rabbi megállapítása szerint a „Bné Jiszráél” törzsbeliék minden tekintetben zsidóknak számítanak, teljes egészében respektálják az írásbeli és a szóbeli tant és vallásos életükben

pontosan úgy járnak el, mint mi, ezért nem szabad őket eltávolítani a zsidó nép kebeléből.

A későbbi megállapítások szerint a „Bné Jiszráél” törzs férfiai valóban a bevett zsidó rítus szerint esküsznek meg asszonyaikkal, de a válás náluk get (válólevél) nélkül történik, úgy, hogy a férfi — a chupa alatt elmondott „háre át” mintájára — a feleség előtt ezt a kijelentést teszi: Ezentől te magadnak és magamnak — és ezzel a válás törvényére is emelkedett. A „Bné Jiszráél” törzs házassági életéről közelebbi megállapításokat tartalmaz Jákob Szaafir rabbi 1874-ben megjelent „Eben Szaafir” című könyve.

A könyvből a „Bné Jiszráél” házassági szokásairól még furesább adatokat kapunk. „Kedvük szerint házassodnak és válnak el — mondja a könyv többek között — van, hogy két vagy három asszonyt is vesznek maguknak, azonban ktubá-ról, getről, chalicáról és ezekről a dolgokról semmit sem tudnak. A vőlegény ugyan egy gyűrűt ad a menyasszonynak, amellyel eljegyzi őt, de egyébként minden házassági szokásjog náluk olyan, mint a nemzsidó népeknél. Ha a férfinak az asszony valamilyen okból nem felel meg, egyszerűen elküldi őt és ilyenkor az asszony, mint özvegy él a szülei házában.”

Nem lehet tehát csodálkozni azon, hogy a fenti könyv megjelenése után a 60 év előtti jeruzsálemi rabbinátus szigorú döntvényvel tiltotta el a „Bné Jiszráél” törzsbeliékkal való házasságot. „Nem szabad velük házasságra lépni és ez a tilalom tilalom marad a Megváltó eljöveteleig” — így szól az akkori vallási döntvény. Meg kell jegyezni, hogy maguk az indiai zsidók az annakidején a cfáti rabbinátus által kiadott engedély ellenére sem házasodtak össze a „Bné Jiszráél”-beli családokkal, mert az ő felfogásuk szerint Abu rabbi döntvénye csak azt jelentette, hogy a templom imádkozáshoz szükséges minjában be lehet őket számlálni, de semmiképp sem jelentette azt, hogy velük házasságra is léphetnek. Az izraeli főrabbinátusi tanácsnak tehát nem volt

könnyű dolga, amidőn — hosszú hónapok kutatásai és vizsgálódásai után — a héten a kérdést úgyszólván egyhangúlag a „Bné Jiszráél” törzs javára döntötte el. Az érdem kétségtelesen Niszim országos főrabbié, akit az ügyben tanusított bátor és mindenképpen a tények alapján álló és az ősi zsidó hagyományból folyó felfogás vezérelte, amidőn az önálló zsidó államban már nagyszámúan letelepedett „Bné Jiszráél” törzsbeliék ügyében a döntést keresztülvitette. Eljárásában nagy elődökre, többek között a megboldogult Herzog és Uziel főrabbiakra támaszkodhatott, azonban figyelembe kellett vennie azoknak a nagytekintélyű vallási vezetőknek a véleményét, akik döntvényekben élesen foglaltak állást a „Bné Jiszráél” törzs befogadása ellen. A főrabbinátus döntésének meghozatalára bizonyára nagy befolyással volt a bagdadi főrabbinátus száz év előtti megállapítása, amely szerint az indiai „Bné Jiszráél” törzs abban az időben már templomot épített magának és betartotta a körülmételek és a mikve törvényeit is. A főrabbinátus által beszerzett adatok szerint nyugodtan meg lehet bízni a „Bné Jiszráél” törzs apáról fiúra szálló hagyományában. Eszerint történetük folyamán más népekkel soha nem keveredtek és vallási életükben pontosan igazodtak Dávidnak a nagy Rám-bám fivének az utmutatásaihoz. A „Bné Jiszráél” tagjai bebizonyították azt is, hogy évszázadok óta külön temetőjük van, amelyben a sírkövek heber feliratokat viselnek. Ami pedig a get nélkül való elváltást illeti, szerintük emberemlékezet óta nem volt példa arra, hogy egy férfi a feleségétől elvált volna, tekintettel arra, hogy a hagyományai szerint az elvált asszony soha többé férjhez nem mehet.

A főrabbinátus által meghozott történelmi fontosságú „pszák-din” szerint — „semmi kétség sem merült fel a „Bné Jiszráél” törzs zsidóságát illetően, nincsen tehát semmi alapja annak, hogy a velük való házasságot megtiltsuk, azért azt minden tekintetben megengedhetőknek jelentjük ki.”

Dr. WEISZ ARTHUR 77. A siva alkalmával

Az ideális lelkiületi igazi cionista és a nagylelkű zsidó ember mintaképe szállott sirba vele. Az erdélyi cionizmus kezdeti korszakánál is ott állott Weisz Arthur és a későbbi fénykor, a nagy erdélyi cionista élet sok eredménye nem utolsósorban az ő munkájának, odaadásának a gyümölcse volt.

A temesvári zsidó és cionista élet ismert alakja volt segítségét és készségét egyetlen társadalmi, vagy kulturális zsidó megmozdulás sem nélkülözhetette. Ezeneken át volt az erdélyi Keren Hájjeszoké direktóriumának elnöke, a híres temesvári Zsidó gimnázium alapítói közé tartozott, akinek a tanügyi bizottság munkájában döntő szava volt. A cionista élet és munka frontjának legaktívabb, fáradságot soha nem ismerő embere volt.

S mindennek fölött egy csodálatosan jólelkű, segítőkész, mindenkiel együttérző ember, akinek jóságát Erdély-szerte emlegették. Ha megszorult ember fordult hozzá, először azt kérdezte tőle: „Mennyi?” — s csakha az összeget odaadta. Éreklődött az illetőnél a részletek iránt. Igaz, tehetetlenül a legjövendőbb ügyvédi praxist mondhatta magának Temesvá-

rott, de hiszen voltak más tehető zsídók is, akiknek az ajtaja és a zsebe ritkán nyílt meg, ha zsidó célokra kellett adományozni.

Elismert szakmai tekintély, kitünő jogász volt, aki azonban a jog és a törvény száraz paragrafusai mögött elsősorban az embert látta. Minden emberi és különösen zsidó fájdalom benne melegsívű megértőre és istápolóra talált. Izraeli életében is nagy tevékenységet fejtett ki a magyar jivus vonalán, többek között vezetőségi tagja volt a Cur Sálomnak és diszelnőke, és alapító tagja a Bné Brit Nordau páholyának. Hatvannyolc éves volt, évek óta betegeskedett, de a tanácsára és jószóra rászorult barátoknak így is mindig rendelkezésére állt. A kitünő ember és a nagy zsidó távozása fájó irt hogy maga után az izraeli magyar jivus életében, de nagy részvétet keltett az ország jogsízi köreiben is. Özvegyen, életének hió osztályostársán kívül, az izraeli életben jól ismert két kitünő fia, Weisz Gábor hajós kapitány — a tengerészeti főiskola elnöke — és Mose Hárel a Meko-ját mérnöke, gázsolja. Legyen háborítatlan az igaz ember nyugalma.

A sportujság támadása Molnár Ignác ellen

Molnár Ignác, a Bétár Tel-Aviv futbalcsapat magyar edzője ellen éleshangú támadás jelent meg a héber sportujságban. Azzal vádolták meg, hogy elárulta az izraeli válogatott játéktaktikáját az olasz szakvezetőnek. Molnár az ellene hangoztatott vádra az alábbi levélben válaszol:

A múlt vasárnapi sportujságban az ellenem írott súlyos és alapjában nevetésséges vád szerint én elárultam Ferrarinak, az olasz szövetségi kapitánynak, az izraeli futbalcsapat taktikáját. A cikkíró példátlan rosszhiszeműségénél csak a hozzáemértés nagyobb. A taktikát, vagyis a játékfelfogást, amely szerint egy csapat játszik, az edző minden esetben a mérkőzés közvetlenül megelőző időpontban ismerteti a játékosokkal. Ha én tényleg erre a szánalmas szerepre vállalkoztam volna, nem is lett volna meg a lehetőségem, hogy tudomást szerezzek a taktikai utasításokról. Egyetlen játékosom sincs a válogatott keretben, nem voltam jelen a válogatott edzésein, sőt, tekintve, hogy — sajnos — az irt írást nem ismerem, még a csapat összeállítását is csak hallomásból ismertem.

Tény, hogy beszélgettem Ferrari olasz szövetségi kapitánnyal és az Accadia szállóban többször meglátogattam, hiszen közel három évtizedes barátság fűz hozzám. Az olasz futbalzsóvétség megtalálta a módját, hogy az izraeli válogatott csapat erejéről, játékfelfogásáról informálódjon, hiszen Ferrari kapitány mindkét Izrael — Etiópia mérkőzést végignézte, azon kívül egy hónappal ezelőtt a Juventus csapatát Sivori

Levél a szerkesztőhöz

vezérlésével játszott a legjobb izraeli 11 ellen.

Ezek a tények, melyek szakszempontról rávilágítanak ennek a tendenciózusan és gonosz felületességgel megirt cikknek a valószínűtlenségére.

Sajnos, néhány hónap óta bizonyos helyről szervezett hajszát indult meg ellenem, de én 30 éves szeplőtlen és sikereken gazdag sport múltamra támaszkodva, biz-

tos vagyok benne, hogy az izraeli sportközvélemény tisztában van az igazsággal. Izraelben keresem a kenyerem és ezt a kenyeret megbecsülöm és értékelem, szeretem az ország dolgos, szorgalmas népét és remek ifjúságát!

A valótlanságról és a személyemet ért súlyos sértésről a kellő helyen megteszem a lépéseket. Pályafutásom alatt ilyen szervezett és gonosz támadásban nem részesültem.

MOLNÁR IGNAÓ

Egy olvasó hozzászólása a Molnár-ügyhöz

Megdöbbenéssel olvastam az ország egyetlen sportszaklapjában az elmúlt vasárnap reggel megjelent cikket, amelyben Molnár Ignácot, a nagyműtű magyar futbalédzőt súlyos vádakkal illették. A vádaknak nevésségeknek mondhatnók, ha nem gázolnának mélyen egy igazán derék sportember becsületébe. Hiszen az olaszoknak minden lehetőségük meg volt az izraeli válogatott képességeiről és taktikájáról meggyőződni, például az etiópiaiak elleni, vagy a Juventus elleni mérkőzésen, úgyhogy teljesen felesleges volt számukra ilyen nem-sportszerű eljárásról folya- modni. Mint magyar nyelvtudótról származó volt akadémikus sportembernek több- ízben alkalmam volt a ne-

ves edzővel beszégetni és benne egy nagytudású, korrekt embert megismerni. Minden alkalommal hangsúlyozta, hogy izraeli eredményeit mennyire értékeli és mennyire tehetségesnek tartja a futballistáit. Ismerve Molnár Ignácot, az ellene felhozott vádakat csak minden alapot nélkülöző koholmányoknak tekintetem. Mi, zsidók, igazságos emberek vagyunk és esetleges bűnbak keresés céljából nem nyújthatunk segítséget egy ártatlan ember kipellengérezéséhez, különösen nem egy olyan férfinél, aki Izrael és népe iránti szimpátiájának száma talán tanujelít adta.

Steiner Bandi,
Rámát-Gán,
Rechov Háchál 7.

Irók és könyvek

Az irodalmi világ hirei

A Nobel díj kiosztását, mint minden évben, az idén is találgatások előzik meg. Bár a konzervatívizmusa és opportunizmusa miatt tekintélyét részben elvesztett díj, a Kiadók Nemzetközi Díjának létesítése óta sokat csökkent jelentőségében, változatlanul nagy érdeklődést vált ki.

Dag Hammarskjöld halála után az a hír terjedt ki, hogy az idén nem adják ki a díjat, mert Hammarskjöld a zsűri egyik legfontosabb tagja volt. A svéd akadémia most hivatalosan közölte, hogy ezek a hírek minden alapot nélkülöznek, a díjat ki fogják adni.

A találgatások egyelőre nem tartalmaznak érdekes elemeket. Három olyan nevet emlegetnek, amelyek már tavaly is szóban voltak: Karen Blixen dán írónő, Graham Greenet, az angol sikerregény-szerzőt és Ivo Andrić jugoszláv költőt.

Az amerikai piacon, a legtöbbet eladott könyv előkelő első helyét ismét az Exodus tartja. A film tömegsikere óta megint a könyvesboltok diszhelyén van és elérte a negyvenmillió és egyszáz ezer eladott példányt. Utána, hárommillió példánnyal, egy a Jacqueline Kennedyvel foglalkozó iromány következik.

Az európai zsebkönyvek-kardokat, úgy Franciaországban, mint Németországban változatlanul az Anna Frank naplója tartja.

Francia közvéleménykutatók több mint egymillió, 15 és 20 év közötti lányt, kérdeztek meg, mi a kedvenc olvasmánya? Első helyen az Anna Frank naplója áll. Ezután következik Saint-Exupéry „Kis herceg”-e, majd Camus és Proust regényei.

A legnépszerűtlenebb regény a fiatal lányok között Francoise Sagan „Közönséges szomszédok”.

Most jelent meg Németországban Erich Maria Remarque új regénye „Az égenek nincsenek kegyeltjei”. Remarque két könyve (Nyugaton a helyzet változatlan, A diadalív árnyékában) világsiker volt. Annál szomorubb látni, hogy a ma 63 éves író hogyan merül el a jelentéktelenség és banalitás tengerében.

Regényének hősnője egy fiatal belga nő, aki egy szanatóriumban megismerkedik egy autoverseyzővel, majd miután azzal, egy eléggé érdektelen szerelmi regényt él át és a versenyző balesetben életét veszti, visszatér a szanatóriumba, hogy fiatalon meghaljon. Sokkal több mondanivaló a könyvvel kapcsolatban, nincsen is.

A Francia Könyvkiadók Szindikátusának ankétja meglepő eredményeket adott. A franciák 58 százaléka nem olvas könyveket és hat százaléka még újságot sem.

Láng László

Deficit a Joint költségvetésében

Genf, (Reuter). — Ma nyílik meg Genfben a Joint kongresszusa, amelyen a szervezet hosszú éves fennállása óta első ízben történelmi az a bejelentés, hogy a költségvetési év deficitel zárult. A költségvetés 28 millió dollár volt. Charles Jordan, a Joint igazgatója elmondta, hogy egyszerűen nem folytak be a tervezett bevételek, másrészt pedig a Joint nagy terhet vállalt magára azáltal, hogy 30-40 ezer rászorult izraeli olét segítéyz. Ezek az emberek különben az állam terhére esnének és segítéyzésük főleg azért rendkívül fontos, mert Izrael a világ egyetlen állama, amelyik semmilyen módon sem korlátozza zsidók bevándorlását és engedni a betegeket és rokkantakat is, akiket semmilyen más ország nem fogad be.

Hét zsidó a délafrikai parlamentben

Johannesburg, (STA). — A szerdán lefolyt parlamenti választásokon hét zsidó képviselő került be a délafrikai parlamentbe. Öten közülük az Egyesült Párt listáján kerültek be, Helen Zussmann asszony a progresszív párt képviselője, S. Frank pedig a délnyugati afrikai Nemzeti Párt listáján kapott mandátumot. Előzőleg már Cape tartományban két zsidó: A. Blumberg és S. Barnett jutott mandátumhoz, mint a tartomány szinesbőri lakosainak képviselői. A bennszülötteket is csak fehérbőrűek képviselhetik a parlamentben. A zsidó szavazatok különböző pártok között oszlottak meg és a leghevesebb választási harc Johannesburg egyik negyedében két zsidó jelölt között folyt. Egy másik választónegyedben, ahol igen sok a zsidó szavazat, a keresztény jelölt győzött a zsidó jelölt fölött.

Sá, sá, der rebe gájt...

Lica Abramovici-Avron első jiddis nyelvű revüje, folytatja sikeresorozatát. — Az egész sajtó és a nagyközönség beszél erről a művész kiállítású revüről, amely az idei szezon meglepetése.

A siker nagy része a régi jiddis slágereket éneklő Fodte Arie érdeme. (*)

Ami az ASSZONYOKAT érdekli

MALÁ G. KATÓ:

DIVAT

Nagyvonalú divatkreációk ezek közül itt közlünk három szép modellt.

1. Kávébarna arannyal át-szótt selyem jersey kosztóján. Keves utcai és trotteur, de annál több alkalmi és estélyi toalett került bemutatásra.

A rókával és marabutollal szegélyezett bársony és brokát ensemblék esztétikai

értékéből nem von le semmit, hogy a mi klímánkhoz alkalmatlanok. A művészi fantáziával tervezett csipke és muszlin estélyi ruhákat sok gyönggyel és straszszal hímézték. A teljesen váll nélküli, rövid estélyi ruhákhoz rövid bolerók, vagy különböző hosszúságú kabátok tartoznak. A reprezentatív, pazar nagyvilági toalettek között egynéhány használható is láttunk, marocain kisestélyi ruha aszimmetrikus redőzéssel. — Nagy, kerek strasszcsett fogja össze a bolerószerű rész alatt a ferdén haladó raffolásokat.

3. Fekete ruha, melynek szoknyája kb. 10 cm széles, vízszintes hajtásokból áll. Oldalt masnikötött dűszes szegélyezés fejezi be a hajtásokat. A ruha háta teljesen sima.

A „Vita”-cég érdekes szimpozionja

A közkezdelt leveleiről ismert Vita konzervgyár érdekes ismertető előadásra gyűjtötte egybe egy napra az ország északi részén fekvő gazdaságoknak a vezetőit. Haifai üzemében ebből az alkalomból ismertette az

A VITA szimpozionján

egybegyűléssel az általa követett eljárást a különféle levelek elkészítésénél. Az üzem szakértői a meghívottak előtt tartott elméleti felvilágosításukat a gyakorlatban is bemutatták, úgy hogy az előttük előszí-

A gyermek és játékszerei

Irta: Buk Mirjám

A haifai kiállítás: „A gyermek világa 61” sok gondolatot ébreszt a pedagógusban és mindenki, akit érdekel ez a kérdés-komplexum. Lényegesnek tartom, hogy kissé behatóbban foglalkozzunk a kérdéssel, milyen játékszert adjunk gyerekeink kezébe, — főleg pedig: mikor, — a játék ugyanis legalább olyan pedagógiai faktor, mint a tankönyv.

Amikor a kismacska játékosan gurítja a pamutgombolyagot, amikor a kölyökkutya vidáman harapdálja a legszebb papucsunkat, játszik. A játék biológiai tény, a fiatal élőlény játékában előkészül öntudatlanul az életben ráváró feladatokra. Az egyéni különbségek első perctől kezdve jellemzők. Van kisgyerekek, aki magába merülve tud órák hosszat egy apró játékszettel foglalkozni, tologatja, szíjjeleszi, összerakja. Van, aki szenvedélyesen épít és a kislányok — ösdióktól fogva — babákkal játszanak, így készülnek az anyaság nagy feladataira.

A játékszerek korok és földrajzi felvétel szerint változnak. Délen, azaz Izraelben, ahol a gyermek idejének nagy részét a szabadban tölti, hiányzik sok olyan játék, amely szobához van kötve, mint például a Meccano nevű csodás összerakó játék.

Ha játékszert megválasztásánál alapvető elveket keressük, az egyik ez lesz: Ne túl sokat és semmiestire sem túl korán! Amilyen szomorú az a gyerek, akinek nincs semmi játékszere, épp oly sajnálatra méltó a másik, aki már semmire sem vágyik, mert mindene megvan. A gyerek csak nyugtalan és ideges lesz, ha túl sok játékot kap egyszerre és az okos szülő helyesen cselekszik, ha néhányat ügyesen elrejt, hogy megfelelő időpontban, például betegség esetén elővegye. A játékszerek eltüntetésére kitűnő alkalom, ha például a gyerek nem rakja el őket, — ami állítólag elő szokott fordulni. Mielőtt megengedjük, hogy a széles rokonság egy születésnap alkalmával elhalmozza a gyereket egy csomó játékszettel, gondoljunk arra, hogy a játékszert ablaka előtt álló gyerek, aki sóvárgó szemmel nézi a kiskakát, boldogabb, mint az, aki unottan tovább megy, mert már mindene megvan.

Epp oly hiba, ha valamilyen játékszert túl korán kap meg a gyerek, például triciklit két éves korában, vagy sakkot 6-7 éves korban. Amire a gyerek tesztileg vagy szellemileg a játékot használni képes, már elveszett az újdonság öröme.

További lényeges elv minden játékszert kiválasztásánál, hogy a gyerek szerepe ne legyen csupán a passzív szemlélő. Ismerősünk hónapokon keresztül fáradozott egy gyönyörű kis vilamos vasút megépítésén. Egy óriási deszkára fel voltak a sinek erősítve, volt alagút, állomás, váltó, jelzőlámpa, minden. Az apa bekapcsolta az áramot, a vonat gyönyörűen robbogott, kislfia elragadtatva nézte. Kis idő múlva persze már ő szerette volna az áramot bekapcsolni, de az óvatosságra feltertette a gyereket és talán a vasutat is. Mélyen meg volt bántva, amikor a gyerek nem sokára unottan fordult el és saját maga állított össze primitív dobozokból vonatot, amiket kedve szerint

tologathatott, — mert a „szemlélet” nem játék. Ez a nagy veszélye a televízió-nak is és pedagógiai szempontból örülnünk kell, ha ez az új technikai vívmány minél később válik nálunk általánossá.

Az ovodákban a gyerek aktivitása és művészi hajlama általában sok szabad teret kap, csak az a kár, hogy mindez csak közösségekben és irányítás mellett történik. A plasztilin, az építőköcska, a fa, amit farragsálni lehet, a virág, amiből koszorút lehet fogni, egy kis darab föld (és mindez lehetőleg úgy, hogy a gyerek saját maga fedezze fel, hogy mivel akar foglalkozni, minden irányítás nélkül), ezek az ideális játékok. Sohasem szabad egy gyereknek mondani: „Te már túl nagy vagy, hogy ezzel játsszál!” Tizenhárom éves koromban lelkesen játszottam még babákkal, ugyanakkor nagy élvezettel olvastam Shakespeare darabjait.

Izraelben, ahol a gyereket kora ifjúságtól fogva a közösségi életre nevelik, ritkán vannak egyedül és ilyenkor nem igen tudják, mit csinálnak. Itt is segíthet a helyesen és egyénien kiválasztott játékszert.

A csoportos játék különböző fajtái a legotthonosabbak nálunk, mint a focicska, bújócska, kinn a bárány - benn a farkas és izraeli változataik. Ha megfigyelünk egy ilyen gyermekcsoportot, hamar kitűnik, hogy egyes gyerekek mindig a vezetőserepet játsszák. Tudnak szervezni, tekintélyt szerezni, meg nevetetni a társaságot, sőt esetleg kiközösíteni annak egyik vagy másik tagját. Ebben az esetben is a későbbi fontos tulajdon-

ságok mutatkoznak meg. Különbözik a „vezér” és a „vezetettek”. A gyerekek szemszögéből sokkal fontosabb, ki a „chevreman” a játéktérben, mint hogy ki a legjobb tanuló az iskolában. Az elsőként rajonganak, az utóbbit enyhén megvetik és ha igazi szábrek, „sviccer”-nek, strébernek nevezik.

Veszedelemessé akkor válik az ügy, ha a bandavezér bűnös utakra akarja csoportját vezetni. — és mivel tekintélye nagy, ez gyakran sikerül is. A sok ifjúsági lopás nem nélkülözés, vagy bűnös hajlam következménye, hanem a vágy a bandavezér kedvében járni, dicséretét elnyerni, kitűnni a többiek között. Mindez főleg a rossz tanulóknál lényeges, vagy azoknál, akik otthonukban nélkülözik a figyelmet a szülők részéről.

A játékban való kitűnés, legyen az kockából való építés, golyózás, babaruha varrás vagy más apróság, a gyerek számára fontos élmény és a szülőnek okvetlenül érdeklődést kell mutatni az elért eredmény iránt. Nem szabad, hogy elfoglaltsága, fáradtsága, idegessége miatt egy fél-szóval elintézzék gyerekeit, aki dicséretet vár, mert különben bezárulnak az ajtók a szülő és gyermek között és bizonyos idő után mint idegenek állanak egymással szemben.

Ajánlatos tehát, hogy a szülő épp oly fontosnak tartsa a gyerek játékát, mint tanulását. Lelki fejlődésére néha a játék nagyobb kihatással van, mint a tanulás, mert spontán és egyéni örömet nyújt és feléleszti az alkotási kedvet.

A mai dolgozó nőnek...

még akkor is, ha első flatalságán túl van, frissnek, mutatósnak kell lennie, hogy megállja helyét a konkurenciával szemben.

Az idő előtt petyhüdt bőr a helytelen arcápolás jele. Itt csak a

Placenthorma

a csodás placenta-hormon arcterm — Dr. Lavergne után, Páris, — segít.

A PLACENTHORMA táplálja a bőrt, kisimítja a ráncossá vált arcot, állat és nyakat.

A PLACENTHORMA frissen és tisztán tartja minden korban a bőrt. Egy tégely (két hónapra elegendő) ára 3,75 IL. — Terjesztő: Lilit.

AZ AGGLEGENY PORTREJA

Az agglegény az a személy, aki új perspektívát nyit meg a nők előtt: férjhez mehetnek hozzá.

Vannak, akik „az első pillantásra fellobbanó szerelem”-ben hisznek, az agglegények „az adódó első alkalom szerelmének” hívei.

Kétfajta agglegényt különböztetünk meg: 1. Akik kedélyes legénylakást rendeztek be és ott jól érzik magukat, és 2., akik valamilyen szállóban szobájában telepedtek le és — ott jól érzik magukat.

Az agglegény az az ember, aki anginát, grippt, gyomorrontást, bélhurutot, „hexenschuss”, szerez — esküvéje előtti napon, a tudatalatti menekülés vagy a „hősies bejárás” az utolsó lehetőségig ösztönözték.

désére néha a játék nagyobb kihatással van, mint a tanulás, mert spontán és egyéni örömet nyújt és feléleszti az alkotási kedvet.

SZÉP FOGAK, EGÉSZSÉGES FOGAK

ODOL fogrémmel

A célszerű ajándék

Brit-milán voltunk a mi nap s a meghívott vendégsereg ajándékai tekintélyes csomaghegygyé tornyosultak. Barátnóm, az újoncskát, rendezte el az ünnepélyes aktus lezajlása után a sok-sok apró holmit, ami nem egy újszülött, de akár három bébi első hónapjaira elegendő „stramplihozi”, kiskabátka,

kötött bébicipő szükségletét fedezné. Helyes és célszerű volna, ha az újszülöttnek nemcsak ruha-holmit, hanem egyéb, praktikus ajándékot vennénk, melyek például:

● A gyerekkocsira szerelhető, mosható anyagból, vagy plasztikból készített táska, pelenka, termosz, stb. részére.

Asszonyok, tornázzunk!

Elmúlt a nyár és vele a sok szabadban való mozgás, úszás és kirándulás. De a hölgyek továbbra is szeretnének csinosak és karcsúak maradni. Ennek érdekében végezzenek reggelenként néhány egyszerű tornagyakorlatot. Ime a „recept”:

Feküdjünk a hátunkra, húzzuk fel a térdünket, ameddig tudjuk és karoljuk át. Hemperegjünk kétszer jobbra és kétszer balra és a földön fekvé körözzünk. Jobboldalunkról forogjunk ülő helyzetben anélkül, hogy térdünket elengedjünk. Azután balról kezdjük ugyanezt a körforgást. A gyakorlatot körbe-körbe négyszer ismételjünk meg.

Feküdjünk jobboldalunkra és pedig a jobb alsó karra, úgyhogy a váll és a fej ne érje a földet. Jobboldalunkat hajlítsuk be térdnél, a ballábat pedig jól nyújtjuk ki. A mozgó lábunk tehát a bal, amelyet kinyújtva a magasba emelünk és nagy ívben hátrafelé körözzünk vele, úgyhogy a láb feje a fejünk tetejé felé mutasson. Közben felső testünk moz-

● A „bébi-evőeszköz”, az oldalt forduló kanál-fejjel, és az úgynevezett „senber”-rel, amelynek segítségével a csecsemő „papiját” a kanálra toljuk.

● A gyékénykosárra (Mózes-kosár), melyben a gyerekek otthon fekszik, fehér petyyes, vagy kockás függönyanyag.

● Gumira felfűzött csőgő-sorozat, a „lulra”, vagy a Mózes-kosárra szerelhető.

● Plasztikból készült bébi WC-fedél.

● Egy csomag tetra-pelenka, szalaggal csinosan átkötve. Ebből soha nincs felesleg.

● Gúfiák, hozzáillő kis nadrágokkal.

● Frottir fürdőköpeny kapucnival.

● Gumiszalaggal behúzott bébi-lepedő a kiságyra, hogy a csecsemő ne tudja azt összerugdósni.

Ha 2-4 barátnő vagy rákon együttesen akar ajándékot venni:

● Plasztik fürdőköp. ● Laposra összcsumkható, vékony rudakból összeállított és plasztik-zsinaggal felszerelt pelenkaszárító. ● Járóka, magyarul — „lul”. ● És léteznek az úgynevezett „pelenka-szolgálat”, amely a kisegítő személyzettel nem rendelkező ifjú anyáknak csomagonként 3.40 fontért házhoz szállítja a kimosott, kivasaft bébiholmit. Ha erre a szolgáltatásra előfizetünk, biztos örömet szerzünk ezzel az ötletes, praktikus „ajándékkal” is. (Lelkes)

A nagyvilágból

A szíriai középiskolákban a diákok legnagyobb gaudiumára — még mindig tart a vakáció. Az új tanév megnyitása azért késik, mert át kell dolgozni a tankönyveket: ki kell húzni belőlük a nasszeri propagandát és be kell toldani a legutóbbi forradalom történetét.

A közoktatásügyi minisztérium szóvivője szerint a tankönyvek „nasszertalanítása” teljes gőzzel folyik (az egyiptomi diktátor fényképe egyetlenegy új tankönyvben sem lesz benne) és az előadások előreláthatólag a hét közepén megkezdődnek. Ugyancsak elkészült az új szöveg, amely megmagyarázza a szeptember 28-iki forradalom okait és jelentőségét. Legutóbbi a tankönyvek szövegét 958-ban változtaták meg drasztikusan, mikor Szíria egyesült Egyiptommal. Ekkor komoly mennyiségű nasszerista propagandával tölthették meg a könyveket. Most a történelmi írók vizsgálatának az 1958 előtti szöveghez.

Miután az egyetemi tankönyvekben a nasszerista propaganda nem volt olyan rikító mint a középiskolákban a közoktatásügyi minisztérium rendelkezése az egyetemeken már a múlt hét hétfőjén megnyitották kapukat.

MR. SAM ILLUSZTRIS LATOGATÓI

A halálos beteg, 79 éves Sam Rayburn-nak az amerikai kongresszus veterán házelnökének (akit egész Amerika Mister Sam-nek becéz) a múlt héten két illusztris látogatója volt a dalasi kórházban: Harry S. Truman, az Egyesült Államok volt és John F. Kennedy, az Egyesült Államok jelenlegi elnöke.

A beteg szobájából kijött, Truman ezt mondta az újságíróknak: „Mr. Rayburn pontosan úgy viselkedett velem, mint amikor a Fehér Házban voltam. Amikor eleve volt belőlem, azt mondta, hogy tünjek el. Jölessz át a nyíl, pozmentes mód, ahogy fogadott.”

Keményvel Mr. Sam politikáról beszélt. A beteg láthatólag jó hangulatban volt és az 1934-es választási kampány emlékeit elevenítette fel. Rayburn, aki gyógyíthatatlan rákbetegségben szenved egy új kísérleti gyógyszert kap naponta, amelyet fluoro-uracil 5-nek hívnak. A gyógyszer néhány héttel, sőt esetleg néhány hónappal meghosszabbíthatja életét, de arra nincs remény, hogy legyőzze a rákot.

UPTON SINCLAIR MEGNŐSÖLT

Upton Sinclair, a 83 éves világhírű amerikai író a múlt héten Claremontban (Kalifornia) oltárhoz vezette Mary Elizabeth Willis-t, egy 79 éves Milwaukee-i özvegyasszonyt. Sinclair előző felesége az év elején halt meg.

Az UPI tudósítója megjegyzi, hogy az esküvő a püspöki egyház szertartása szerint folyt le, de az esküvői fogadalom letétele után a pár nem váltott csókot. Az író és felesége a Los Angeles mellett, Monrovia nevű kertvárosban telepednek le.

EGÉSZ PÁLYA KIADO

A New York Herald Tribune egyik legutóbbi számában beszámol arról, hogy valami hiba csuszhatott be a 113 millió dolláros, vadonatúj „Dulles Nemzetközi Repülőtér” terveibe, amelyet az amerikai fedérléts kormány épít Washington mellett.

A repülőtér a jövő évben kellene üzembe helyezni, de ezidőre csupán egyetlen repülőtársaság, a British Overseas Airways Corp. foglalt meg egy repülőgépet a használati jogért.

Ha újabb kliensek nem jelentkeznek, talán fel lehetne használni a hangárokat az amerikai buzafelesleg tárolására — jegyzi meg gunyosan a lap.

JOBBRA HAJTS ANGLIÁBAN?

Ernst Marples, angol közlekedésügyi miniszter a konzervatív párt brightoni konferenciáján közölte, hogy Nagybritánia összes épülőfélben lévő autószerelői üzemét úgy tervezték, hogy azonnal átalakíthatók legyenek a jobboldali közlekedési rendszerre.

Nagybritánia már huzamosabb idő óta tervezi az

át kapcsolást, de a probléma most sürgetőbbé vált az Európai Közös Piac-hoz való csatlakozás következtében. Az európai szisztéma nagy előnyöket biztosítana, mert lehetővé tenné az utjelek standardizálását, másrészt viszont a terv keresztülvitele óriási költségvetés és komoly technikai bonyodalmakkal jár. Nemcsak a konzervatív párt, de a konzervatív autózvezetők is remélik, hogy sok víz fog még lefolyni a Temzén, amíg Nagybritániában is bevezetik a „jobbra-hajts”-t. „A vége még az lesz, hogy áttérünk a méter és a kilogram rendszerre és mi lesz akkor Angliával?” — sóhajtott egy mélabús szigetlakó. (Összeállította: sz. i.)

Papírfáklyák fényénél

Írta: Dr. Sásdi Tibor

Öt esztendővel ezelőtt, 1956 október 23-án este fátkyáerdő lángolt a budapesti Országház előtti téren. A fátkyák papírból készültek, sebtében összehasavart újságlapokból. Abban a pillanatban lobbantak lángra, hogy a százszázalékos tüntető tömeget gyerekes eszközökkel akarták távoztatni: eloltották az Országház-tér összes lámpáját. Ami persze mit sem segített. Kisérteties, sárgás-vörös fényt árasztva, újságok tizeirei lobbantak lángra és még elemibb erővel törtek fel a tömegből az ütemesen kiáltott jelzések. A Rákosi-Gerő rendszer ellen, Nagy Imre mellett...

Öt esztendő telt el azóta. Nagy Imre már régóta halott. Az Országház előtti tüntetés egy forradalomnak volt nyitó-akkordja. Tiszavirág-életű forradalomnak, amelynek a szovjet beavatkozás véget vetett ugyan, de amely azóta sem került le a világpolitikai napirendjéről. A forradalomból — érv lett. Magyarországon ellenforradalomnak hívják és főúrrá használják a kommunista rendszer megerősítését folytató tevékenység során, mondván: ide vezet a reakció útja, a pártvonalatól való eltérés pedig a reakciót erősíti... A világpolitikában azóta is a magyar forradalom elnyomása a Nyugat egyik legfőbb érve a Szovjetunió ellen. Minden esetben, ha más országok belügyeibe való beavatkozásról, külföldi támaszpontokról, népek elnyomásáról van szó. És a forradalom a népakarat megnyilvánulása, a menekültek legfőbb érve a magyarországi rendszer elleni küzdelmükben... Szerte a nagyvilágban, a menekültek apólják tovább a papírfáklyák tüzeit. Ők nem hagyják elaludni a lángot, amely kisérteties fényével világított, utat mutatott téli éjszakákon. A menekültek keserves útján, erdőknél, mezőkön, hegyeken keresztül, Nyugat felé...

Kétszázézer ember menekült el Magyarországról. A lakosság két százaléka. Szétzóródtak a világban, Kanadától Ausztráliáig és Angliától Délafrikáig. Elsősorban nekik ünnep — gyásznap és harci riadó — az október 23-ra való emlékezés. De talán azt sem túlzás mondani, hogy egyedül és kizárólag a menekültek részére nem ért véget a forradalom. Mert Magyarországon a kerék visszafordult régi helyére. És Magyarország határain kívül? Hiába tűzi a Nyugatot újra és újra az UNO-közügyés napirendjére a „magyar kérdést”, hiába hoz az UNO újabb és újabb határozatokat; előre is tudják, hogy úgysem hajtják végre azokat. Csak érvől van szó...

De a menekülteknél más a helyzet. Az „emigráns” szó azt jelenti, hogy a menekült politikai okokból, a rendszerrel való szembenállása miatt elhagyja hazáját, és a más országoktól kapott menedékkjoggal és várja, hogy továbbforduljon a kerék. Akkor aztán hazamegy. Az emigráció tehát átmeneti állapot. Nem mindenkinek természetesen. A kétszázézer magyar menekült egy része, bizonyára akkor sem menne vissza, ha módja lenne rá. Anyagi, vagy más okokból új hazájában maradna. De a többség bizonyára visszatérne. A menekültek nagy része — bőrdönél ül hát éveken, évtizedeken át és talán — ki tudna jósolni, életük szomorú, gyölkéretlen, othontalan élet. Még akkor is, ha nagyobb a kereset, tágasabb a lakás és gépkocsi áll a ház előtt. Anyagiilag begyökerezhet az emigráns. De lélekben — soha.

Egyetlenegy kivétellel.

Az Izraelbe hazatért kivételével. A kétszázézer menekült között zsidó is volt, sok. Csak a kisebbik rész választotta Izraelt. A nagyobbi része zsidó menekülteknek emigráns lett, hazátlan. Kisebbsége azonban nem a hazáját hagyta el, hanem a hazájába jött. Nekik a forradalom alkalom volt arra, hogy alijázzanak, amire nem volt alkalom sok-sok éven át a forradalom előtt. Az emigráns számára a meneküléssel elkezdődött egy új, átmeneti állapot, a hazátlanág. Az Izraelbe alijázott zsidó életében véget ért egy átmeneti állapot, a hazátlanág. Csak ő az az emigráns, aki nem bőrdönél ül, hanem nekilátott a végleges berendezkedésnek.

A forradalom után érkezett új olá már nem is nagyon szolgál rá erre a címre. Lassan kezd már várni lenni. Utitársainkkal a hajóról „pupantársainkkal” beszélgetünk már, ami négytől öt évvel ezelőtől még téma volt: hol kapunk sikunt, munkát, kölcsönt. Másféle témák kerülnek szóba. Szakmai tanfolyamok, vizsgák, további tervek. Könyvelő ismerős — a pénzügyminisztériumban dolgozik — most hítes könyvvizsgáló vizsgára készül. Barátom a doktori címet akarja megszerezni a jeruzsálemi egyetemen. Szomszédom ügyvédi vizsgára készül, hogy Izraelben is folytathassa mesterségét. Tervek, célkitűzések, elhatározások — az új élet, a végleges berendezkedés jegyében.

Nem mondanánk igazat, ha azt állítanánk, hogy nálunk mindenki elégedett. Minden előtérzi, hogy hazajött. Közöttünk is akad bőrdönél ülők, közöttünk is vannak, akik öt év alatt sem helyezkedtek el véglegesen. De nálunk ők vannak kevesebben. A túlnyomó többség, ha vannak is még kisebb-nagyobb bajai, gondjai — otthon van.

Az újak, a régiek és akik itt születtek

Orvosbarátomnak kedves hobbjá van. Ehhez a szenvedélyéhez társként könyven megkap engem. Hamunkájából szabadulni tud, beszól értem, vagy egyenesen rámtör lakásomba — és megyünk: országot látni.

Krémszintű kis kocsijával először Tel Avivból északra tartottunk. Felszaladtunk egészen a libanoni határig, saját szemünkkel láttuk azt a csodát, amelyet ennek a kis országnak a lakosai, alig valamivel több mint egy évtized alatt varázsoltak elő homokból és sziklából. Együtt lapoztuk végig azt a meséskönyvet, amelyet úgy hívnak: Gállil.

Legutóbb azzal kellett felreggeli álmomból, hogy megyünk Délnek, megnézzük a fejlesztési területeket. Pillanatok alatt készen voltam és máris kint robotunk a rechovoti országúton. Ásdodra megyünk, — mondotta, — ez most a legérdekesebb. S rengeteg új olé lakik ott.

Az áskeloni kvissen vékony homokrétég zárja el az utat előttünk. Ez már a sivatag — szolt és azzal abba is hagytuk a beszélgetést. Az úttól jobbra máris felejthetetlen látvány bontakozott ki előttünk. Egy város született itt, a szemünk láttára, a sivatag méhéből. Mint minden fogalmazás, különösen az, ami a természet ölében játszódik le, misztikus ámulattal tölti el az embert. Sárgászürke tenger terült el loman hán előttünk, rajta száz meg száz kisértet hajóval és hajóronccsal. A hajók és a hajóroncsok: épülőfélben lévő, félig kész, vagy alig megkezdett lakóházak és gyárak voltak. Hasonló lenyűgöző látványban már volt részünk a Hortobágyon, a magyar pusztákon ott is tanul lehettünk a délibábok földöntúli játéka. Csak amíg ott a valószínű látomás volt, itt, az izraeli pusztában, a látomás — valóság.

Hirtelen jobbra tértünk az országúttól és két, többemeletes ház partvonalában máris bent voltunk a város szívében. Utcajelző táblákat nem láttunk, az utcáknak talán nincs is nevéik, amerikai mintára, számokkal jelölték meg őket.

Kis csoport közeledett felénk. Idősebb, fehér kecskeszakállas bácsika és két gyerek. Az egyik pöttyök ruhában, a másik patyolt fehérben. A férfi kalap, a gyermekeken sapka. Hőnük alatt imakönyv.

Megállítottuk őket és az oléskunok után érdeklődöttünk.

— Itt mindenütt új olé laknak, — válaszolta az öreg és széles gesztussal mutatott a környező házakra.

Megmondtuk a nevet, akit keressünk. A fehér ruhás gyerek válaszolt, magyarul.

— Én tudom, hogy hol laknak. A szomszédaink.

Végérvényesen otthonra tehet-e nem gondolni rá, hogy bennünket soha többé nem „zsidóhat” senki? Őt év távlatából, szinte különösnek tűnik leírni ezeket a szavakat. Megszoktuk, hogy nem vagyunk többé zsidók — a szónak ebben az értelmében. A jót könyvnyű megszokni...

Az emigráns, szerte a nagyvilágban, elmondhatja a költővel, hogy neki két hazát adott végzete. Mi pedig arra gondolunk, hogy egy hosszú-hosszú út végén — hazataláltunk. Nektünk ezt az utat vitáztatotta meg öt esztendővel ezelőtt a papírfáklyák fényénél.

Írta: Dr. Kunda Andor

Kértük, üljön be a kocsiba és vezessen bennünket. Megrázta a fejét, a meghívást nem fogadta el. Hiába kérieltük, elutasítása határozott volt. Könnyedén futott a kocsival, és az olé lak vonalában.

— Mikor jöttetek? — Egy éve. — Lakásotok van? — Igen. — Apád dolgozik? — Igen, egy gyárban. — Ki tudtok jönni a fizetéséből? — Nem... És már nem is bírja. — Mit akartok csinálni? — Suttogva mondta: — El akarunk menni... — Hová? — Lehajtott a fejét. Nem válaszolt. És elfutott a kocsival mellől, be a házak közé.

Ez az új-olé betegség. Nagyon jól ismerjük. Egyszer mindannyiunknak keresztül kell esnie rajta.

Visszatérőben, Rechovot elővárosában, a sikuntelepek felé vettük utunkat. Zeg-zugos utcákon, egy kis poros kapaszkodó elé értünk. Már messziről örömmel állapítottuk meg, hogy itthon vannak. A ház előtt, a kocsis sorjában meglátuk a vadonatúj Vespa 400-at, gondosan letakarva fehér porvédő ponyvával.

Délután 3 óra lehetett. Becsengettünk. Álmos, ijedt férfiacar jelent meg az ajtónyílásban. — Meglepetés, örömkilátások. Az asszony is felugrott valahonnan és futás közben üdvözölve bennünket, rohant a fürdőszobába rendbehozni magát. Délelőtt Natanján voltak fürödni és most ledőltek egy kicsit pihenni. Nem zavartunk, mert biztosak voltak. Tel Avivból kijön valaki...

Tágas nappali szobába kerültünk. Élénk színű divány, kényelmes fotelek, a formaika asztalon tranzisztor. Az egyik falat csaknem betakarja a könyvvállvány. Legmodernebb kivitelezésben, ügyesen elrejtett bár-szekrényvel. A polcokon csak héber könyvek. Már messziről megismerem Grosz héber-magyar szótárát és a héber-héberül-t is. Kedvesen, közvetlenül kiáltnak. Percek alatt minden van. Barátommal régi élményekről beszélgetnek:

...56 után jöttek el Magyarországról. Ausztria felé szöktek. Minden nélkül. Szerencsésen átcsúsztak a határon és Bécsből azonnal értesítették a férfi Amerikában élő bátyját. Rögtön választ is kaptak, jöjjenek az Egyesült Államokba.

Nem sokáig gondolkodtak: Izrael mellett döntöttek. Otthon nélkül, pénz nélkül, semmivel. Mindössze öt évvel ezelőtt.

Ma kétszobás lakásuk van. Szerényen, de izléseken berendezve. Könyvával, frizsziderrel, gázkályhával. Fürdőszobával és terasszal. És a ház előtt a saját kiskocsijuk...

Az emigráns, szerte a nagyvilágban, elmondhatja a költővel, hogy neki két hazát adott végzete. Mi pedig arra gondolunk, hogy egy hosszú-hosszú út végén — hazataláltunk. Nektünk ezt az utat vitáztatotta meg öt esztendővel ezelőtt a papírfáklyák fényénél.

A férfi agronom mérnök és ma már nemcsak dolgozik, hanem ő képezi ki a fiatal mezőgazdákat is. Móricz Zsigmond-i figura, még magyarul is palócosan beszél. Jőzűzen, nevetve mondja, amikor megkérdeztük tőle: És milyen nyelven tanult? — „Hát héberül!”

Amit ott tudni kell, a kurzusokon, azt megtanulta.

Beszélgés közben fekete, keményfedelű kis könyvecske került elő. Izraeli útlevél. Európába utazik, hivatalos küldetésben. Nem szívesen hagyja el otthonát, csak azért vállalta, mert muszáj, meg, hogy a feleségének hozzon valami új dolgokat. „Ezt minden asszony szereti, az enyém meg különösen” — tette hozzá, a feleségére pislogva.

Forgatjuk a fekete kis könyvecskét, benne a héber betűs magyar nevekket:

— Nézzék csak, — szolt mosolyogva. — Én Nagyhalász községben születtem. Ugy látszik, az útlevelelvivalban nem tudták jól előlvasni és születtek helyett azt írták: Nagyhalál... És mosolyog...

Késő délután volt, amikor a rechovoti villanegyedben jártunk. Barátom régi ismerőseit kerestük fel. A széles utcát mindkét oldalról nagy kertes magánházak szegélyezik. Szótlanul mély, szinte templomi csend mindenütt. A fák árnyai az út közepéig értek...

Rácsos kiskapun lépünk be a villa kertjébe. Végigmegyünk a kavicsos fehér út keskeny szalagján és idilliikus kép tárul elénk. A kerti padon egy hatalmas fa tövében két hölgy ül csendesen beszélgetve. Egy idősebb, egyszerű fekete ruhában, ezüst hajjal és egy nálánál valamivel fiatalabb barna selyemruhában. A kerti alá nyugodtan ezt lehetne írni: A ház úrnője és barátnője...

Üdvözlések és bemutatkozások után előkerülnek a „grófkisasszonyok” is. Egy másútn két elegáns, finom tartású fiatal leány jelenik meg, az ezüsthajú hölgy gyermekei. És, hogy az idill teljes legyen, a kerti kis ösvényen egy hanyag eleganciájú, jóméjű férfi tűnik fel: az alpolgármester.

Rutinos könnyedséggel indul meg a beszélgetés. Meglegről, betegségekről, Európáról, főképpen Svájcra, a skandináv államokról esik szó.

Ők már itt születtek az országban. A fehérhajú hölgy maga is orvos, kisse asztmás és évek óta kezelés alatt áll. Erthető, ha a betegségek és elsősorban a maga betegsége érdekli. Három leánygyermek van, a nagyobbik már férjhezment, ő már nem lakik itt. A középső állami hivatalban dolgozik, a kisebbik Genfben orvostanhallgató. A hölgy igen szép nyugdíjat kap, férje a Weizmann-Intézet egyik igazgatója volt, néhány évvel ezelőtt súlyos betegségben meghalt...

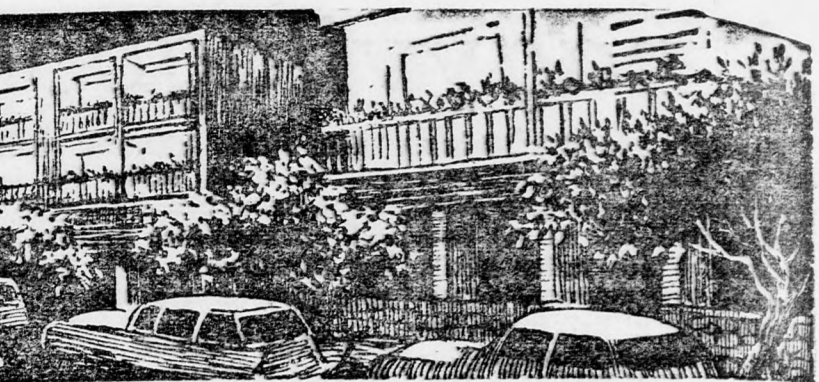
Kifelé jövet barátom mesélte el röviden a család történetét, hogy tudjam, hol voltunk. Amikor kiertünk a kerti kiskapun, az árnyak már hosszabbra nyultak a rechovoti utcákon.

Asdódtól Rechovotig még valamivel több, mint egy óra az út autóval. Izraeli méreteken azonban ez alatt az idő alatt egy egész emberöltőt futottunk be. A kezdetről — a befejezésig.

HÁRFA UTCA

REGÉNY

írta: *Abádi Ervin*

9.

— Értelek, de erről szó sem lehet.
— Miért nem?
— Mert nem akarok ismét elveszíteni, — haltszót hosszú csend után.
— Zoli, miért beszélsz így? Ennek nincs értelme. A férfi nevetett.
— Lehet, de akkor is.
— Zoli, — az asszony hangja elcsuklott, — kérlek, ami volt, az volt, elmúlt...
— Nem érdekel, te nem a múlt vagy, hanem a jelen.
— Más asszonya vagyok, Zoli, gyermekem van, te is nő vagy... Ez a valóság, miért beszélsz így, mit akarsz?
— Téged... téged akarok.
— Zoli, kérlek, nagyon kérlek...
A férfi közbevágott:
— Hallgass ide, Magda, én is sokat gondolkodtam a dolgon... Most majd minden rendbejön.
— Mi jön rendbe? Mi nincs rendben? Mire mondd ezt? — kérdezte az asszony idegesen.
A férfi nem válaszolt a kérdésre.
— Anyámtól pedig ne félj, — folytatta — nem fog leleplezni, majd beszéllek vele.
— De Zoli!
— Ne félj, ne félj... légy nyugodt, ő meg fog érteni... a mi ügyünkbe pedig...
Hirtelen csattant az asszony határozott visszatartó hangja:
— Ügyünk?! Nekünk nincs semmiféle ügyünk és nem is lesz! Ezt vedd tudomásul!
— Nem mondom le rólad, — mondta a férfi elszántan.
— Most már nagyon sajnálom, hogy felhívtalak... azt hiszem mégis az lesz a legjobb, ha mindent elmondok Imrének...
— Magda...
Az asszony letette a kagylót.

GERNER ZOLTÁN még aznap délután meglátogatta Somogyi Imrét üzembén.

— Szeretem a gyors megoldásokat, — mondta. — Azért jöttem el máris hozzád. Remélem, van egy kis idő számomra.

— Parancsolj, állok rendelkezésedre, — válaszolt Somogyi kissé csodálkozva és leültette vendégét. — Miről van szó?

Gerner nagy iratsomót vett elő táskájából, az asztalra tette, sokat jelentő súlyos mozdulattal rácsapott tenyerével.

— Hallgass ide, kérék... nem tudom, beszélhetünk-e véletlenül a Hubermannéknál való megismerkedésünkkel kapcsolatban. Valami halvány gyanú él bennem, hogy Hubermann szándékosan hozott össze bennünket, hiszen mindkettőnknek érdekelve van, ugye, de ez most nem is fontos. A fontos az, hogy én pár nappal ezelőtt befejeztem tárgyalásaimat egy nagy angol vállalattal. Megkaptam tőlük egy sor cikkük gyártási jogát és biztosítottam az ő révükön az anyagutánpótlást is... Nos, ez ügyben jöttem el hozzád.

— Kérlek... tessék...
— Szóval, most az a helyzet, — folytatta Gerner kissé vontatottan, — hogy én, aki eddig üzembén majdnem kizárólag csak egy iparág, a bútorgyárak és asztalosok számára állítottam elő kellékanyagokat, most ki fogom bővíteni az üzem termelését. Festékeket is gyártani fogok. dobozott árut is, tubusos cikkeket is.

— Ugy... most már értem, — bólintott Somogyi elkomorodva.

Gerner kissé erőltetetten felnevetett.

— En nagyon jól tudom, hogy mire gondolsz... Szeretném, ha nyugodtan végighallgatnál. Ajánlatlalt jöttem, korrekt, mindkettőnk javát szolgáló ajánlattal.

— Kérlek, kérlek, hallgatlak.
Gerner előrehajolt.
Társuljunk...

Otthon, vacsora után, részletesen beszámolt feleségének Gerner Zoltán látogatásáról és javaslatáról.

Mirjám rosszkedvűen hallgatta férjét.

— Tudod, az utolsó percekben azt hittem, azért jött, hogy átadja a hadüzenetet. Eszembe jutott az is, hogy amikor Hubermannéktól eljöttünk, már akkor volt egy megjegyzése, melynek volt valami kihívás íze, amikor azt mondta, hogy konkurrenssek vagyunk.

— De most, ahogy hallgattam, meggyőződtem róla, hogy jószándékú, ésszerű ajánlattal jött. Sőt még azt is elárulhatom, hogy nekem inkább érdekem

a társulás, mint neki. Ha az a nagy cég áll Gerner mögött, nem versenyezhetek vele...

— Ezt értem, — szólalt meg Mirjám. — De vajon miért érdekes neki a társulás?

— Kérdeztem tőle. Azt mondta, hogy nem akar háborút, még akkor sem, ha biztosan tudja, hogy nem veszthet. Azt akarja, hogy a bevezetendő cikkek mellett ne legyen más... — Somogyi elgondolkodva hallgatott egy ideig — akármilyen finoman, diplomatikusan fejezte ki magát, a szavak mögött ott volt a nagyon is világos fenyegetés.

— Mi volt a gyakorlati ajánlata? — kérdezte az asszony.

— Társulás. Ötven-ötven százalékos alapon. Az én üzembem, a nyersanyagot és a készárut beszámítva, húszezer fonttal kell beszállnom.

— Mennyi készpénzzel?

— Pontosan még nem tudom... körülbelül tíz, tizenkét ezerrel.

— Az üzem még tízezret sem ér?

Somogyi idegesen legyintett:

— Mondom, még nem tudom pontosan... majd meglátjuk.

— És honnan veszed a készpénzt?

— Felhajtom valahogy... Összeszedem, Gerner maga megígérte, hogy segítségemre lesz, Hubermann is biztosan.

Mirjám felállt.

— Szóval, te már elhatároztad a társulást?

— Nem látom be, miért ne...

— Imre... én azt mondom, nem. Én ellene vagyok ennek a társulásnak.

— De miért nem? Értsd meg, ha visszautasítom, nem tudok majd megállni vele szemben... lehangorol... Így pedig minden kilátás meg van arra, hogy...

Mirjám férje elé lépett.

— Imre hallgass ide... nekem nemcsak, ahogy mondani szokás, asszonyi megérzésből nem tetszik ez az ügy... én... Mirjám elhallgatott, elnézett, homlokát simogatta.

— Hanem?

— Más... nekem nem szimpatikus ez a Gerner... egyikük sem, felesége sem.

— Ugyan, hogy mondhatasz ilyet? Nincs igazad, Miri! Igazán nem értelek. Mi bajod van velük? Kedves, vidám, barátságos emberek, korban is, társadalmilag is hozzánk valók...

Összehúzott szemmel nézett a feleségére.

— Talán... talán azért van benned ez az ellenérzés... merthogy messzebb tartanak, mint mi?

— Igen... vagyis nem... de proccok — mondta az asszony gyöngye hangon.

— Nahát — csapott térdére Somogyi — ez aztán éppen nem igaz!

A társulás ötvenegy októberében jött létre.

A GERSO — Gerner Somogyi — vegyiüzem a telavivi Salame úton, egy nagy betonhodályban kezdte meg a termelést.

Néhány hónappal később, mikor építkezni kezdtek, Somogyi elégedetten, vidám szemrehányással emlékeztette feleségét arra, hogy milyen érvekkel ellenezte a társulást.

— Látod — nevetett — és mindezenek felül, tényleg ritka, rendes emberek... Még mindig az a véleményed, hogy proccok? Erna a legjobb barátod lett, úgye?

4.

GERNER ZOLTÁN a prágai vegyészeti szakiskolában tanult az 1938-as bécsi döntésig, mikor szülővárosa, Vágakna visszakerült Magyarországhoz. A magyar hadsereg bevonulásakor már otthon volt.

Gerner Vilmos festék és háztartási vegyicikk nagykereskedő, előző este kikészítette ünnepi ruháját, előkereste kétszernyi, első világháborús kitüntetését, melyeket mint k. u. k. őrmester kapott.

Gerner mama egész éjjel süített-főzött.

Edít, Zoltán nővére, magyaros ruhában, pártával a fején, a vágaknai lányokkal együtt, kaláccsal, sült hússal, borosüvegekkel megrakott kosárral a karján, várta a „hűszéves cseh elnyomás” alól felszabadító magyar honvédséget.

A Prágából érkezett fiú pedig hallgatagon szívta egyik cigarettát a másik után, nem ment ki az utcára. A nagyszoba, főtérre nyíló ablaka függönye mögül nézte végig a bevonulást: zörgő szekereken érkező gépfegyvereket, a lépésenként zöttyenő, bili-sisakos, dísztrappoló honvédeket, a merev arcú, paripatáncoltató, villogópengéjű kardokkal díszelt tiszteket, a repülő virágcsokrokat, a kigyózó piros-fehér-zöld pántlikákat.

Hallotta a rotyogó-puffogó katonazenekarokat, a tömeg össze-vissza kiálló rivalgását: Eljen!

Eljen! Horthy! Hitler! Duce! Eljen. Eljen! Mindent visz-sza! Mindent visz-sza!

Másnap Gerner Vilmos volt k. u. k. őrmester, festék és vegyicikk nagykereskedő már magabiztosan ült raktári irodájában, üres-üveges tekintettel meredve maga elé.

A lakásban a mama a vörösbárony öreg fotelben ült, összekulcsolt kezeit ölében tartva. Hol a diványon kuporgó, vörösrésirt szemű lányába, hol a cserépkályhát támasztó, szüntelenül cigarettázó fiába kapaszkodott könyörgő tekintetével.

Olykor-olykor megszólalt, szinte csak suttogva. — ...de hát... ez... hogy lehet ez?... hát hogyan, ezek ilyenek?

Az a volt keresztény alkalmazottjuk, aki mint az új magyar nagykereskedői engedély birtokosa két hónappal később átvette a raktárt, a „körülmenyekhez képest”, előnyös ajánlatot tett a ház megvételére is.

Gerner Zoltán ekkor már Pesten volt.

Szülei kérdésére, hogy mit csináljanak, rövid levélben válaszolt, hogy fogadják el annak az embernek az ajánlatát.

„Most még van lehetőség a kivándorlásra. Rövid időn belül kijuthatunk Palesztinába. Kérlek titeket, anyuka, Edít, ne hagyjátok aput sokáig töprengeni, nincs idő! Ne késlekedjétek, innen el kell menni” — írta.

A volt alkalmazott közben meggondolta a dolgot, egyik napról a másikra pontosan felére csökkentette a ház vételár-ajánlatát.

Huszonnégy órás gondolkodási időt hagyva, vigyorogva távozott.

Gerner Vilmos aznap este szívrohamot kapott. Hajnalban halt meg. Hatvankét éves volt.

Az „öskeresztény” engedélyes végülis megkapta a házat is. Az adás-vételi szerződést már özvegy Gerner Vilmosné írta alá.

Azután úgy alakult a helyzet, hogy Gerner Zoltán egyedül indult útnak. Özvegy Gerneré nem mehetett. A kivándorló csoportokat illegális hajókon csempészték Palesztina partjaihoz, ahol az utasok igen gyakran csak úszva juthattak ki. Ilyen útra nem vállalkozhatott egy ötvenhat éves, gyásztól megtört asszony.

Edít eljegyezte egy pesti fiatalember, egy Thököli úti garázs és autószerelő műhely tulajdonosának fia. A gyászév letelte után akartak megesküdni. Ugy beszéltek meg, hogy a mama velük marad.

Gerner Zoltán 1939 áprilisában, huszonhárom éves korában egy sötét éjszakán érkezett Palesztinába. Minden holmija a hajón maradt, csak egy kis gumizsákoskába burkolt csomagot tudott megmenteni, melyet a nyakába kötött, mikor a vízbe ugrott. A csomagban személyi okmányai, családi fényképek, háromszáz dollár, néhány aranyfény és egy három dunánnyi telek vételárának kifizetését igazoló írás volt. A bizonylatához mellékelte térkép szerint a telek egy bizonyos Natanja község határában feküdt.

A telket még 1934-ben vásárolta Gerner Vilmos egy lerázhatatlan cionista ügyöntől, huszonhét, azaz dunámonként nyolc fontsterlingért. Tekintélyes összeg volt ez cseh koronában, de akkor éppen nagyon bevágott, jól sikerült az üzleti év, tele volt pénzzel.

Az érkezőket egy csoport várta az elhagyott parton, leoltott lámpájú teherautókkal. Még virradat előtt biztonságban voltak egy településen, ahol száraz ruhát, meleg ételt, ágynakaptak, a holtfáradt európai menekültek. Másnap már szét is osztották az újakat az ország legtávolabbi településeire.

Gerner Zoltán kibucban élt hat hónapon át, ahol megismerkedett egy felvidéki fiatalemberrel, aki már két éve élt az országban. Egy nap az új ismerős nagy ötlettel jött: hagyják ott a kibucot, alapsítsanak ketten egy kátránypapír üzemet.

Akkor már két hónapja háború volt Európában. Az angolok Palesztinában óriási katonai táborokat, raktárakat létesítettek. Az elképzelés logikus, tetszetős volt. Az ezerszámra épülő barakkokhoz rengeteg kátránypapírra lesz szükség.

Ötven font elegendő az induláshoz, a többit fokozatosan, a rendelésekből fedezik.

Gerner Zoltán csak negyven fontot tudott előteremteni, de kitűnt, hogy már ezzel is el lehet kezdeni. Azonban a tervbe valami hiba csúszott.

Az illetékesek sem a mintákkal, sem az árakkal nem voltak megelégedve, míg elkészültek az újabb minták és az új kalkuláció, a hadvezetőség száz és száz tonna kátránypapírt hozatott Angliából. Ezzel azután el is dőlt az üzlet sorsa.

(Folytatása kedden)

Izraeli terv az afrikai mezőgazdasági termelés fokozására

Elutazott a küldöttség a szocialista internacionálé római kongresszusára

Ma nyílik meg Romában a szocialista internacionálé hetedik kongresszusa, amelyre a világ minden tájáról már megérkeztek a delegációk. Izraelnek komoly szerepe lesz ezen a kongresszuson, mert a szocialista mezőgazdasági afrikai és ázsiai kontinensen folytatott tevékenységében Izrael központi feladatokat tölt be. Az izraeli küldöttség ezúttal eredeti tervet fog betervezni az ázsiai és afrikai fejletlen államok gazdasági és technikai segítségéről.

Dr. Ráánán Weitz, a Hísztrudat delegációjának vezetője, aki az internacionálé végrehajtó bizottságának hűbéli ülésén is részt vett, öt szakaszból álló javaslatot nyújt be arról, hogyan szervezzék át a mezőgazdaságra épült ázsiai államok nemzeti gazdaságát. Más szakértők javasolják ellentétben, akik az új országok iparosítását tartják helyesnek, Weitz terve a mezőgazdasági termelés fokozását helyezi előtérbe.

Eszert nemzetközileg elismert szakértőkből álló öttagú bizottságot kell kiküldetni ezekbe az országokba és az olyan mezőgazdasági mintavölgyeket szerveznie, mint a problémáit. A fegyverem vasárnap ünnepli a páncélosok napját és ezalomból aznap Tel-Avivban a város különböző ünnepségeket rendez a fegyverem katonái számára. Tel-Aviv ugyanis a páncélos erők „örökbefogadója” és minden évben a város vendégül látja a katonákat a páncélosok napján.

Elázár ezredes tegnap két ujdonságról számolt be. Az egyik az, hogy az egyiptomi páncélos doktrínára, amely tulajdonképpen a szovjet-orosz doktrína, Izrael a maga sajátosságai mellett a szovjet doktrína lényegét abban áll, hogy nagy páncélos erők vonják össze és ezeket nem gyaloglósági hadállások ellen használják fel, hanem a gyaloglóság által már elért áttörést bővítik ki, majd az ellenséges vonalak mögé igyekeznek mélyen behatolni. Az izraeli páncélosok másik válsága a szovjet doktrínára a harcosok felkészültsége, kiképzése és ellátottsága. Az ezredes elmondta, hogy most egészen új módszert alkalmaznak az emberi erő kiválasztására és ezek a tudomány

területen megállapítás céljából. Hákohenek kívül ennek a bizottságnak Dánia, Anglia és Nyugat-Németország képviselői lesznek a tagjai.

A Szocialista Internacionálé mostani kongresszusa négy napig fog tartani és Izrael hat tagú küldöttség képviseli, élén Mose Sárét volt miniszterelnökkel, a tagok pedig: Dávid Hákoheh, Jehudit Szimchonit, Eszter Herlitz, Mina Ben-Cvi és A. Szitri.

Aháron Remez, a külügy minisztérium nemzetközi együttműködési osztályának igazgatója a hét végén Beér Séván tartott előadásában elmondta, hogy izraeli vállalatok három év alatt 400 millió dollár

értékű közmunkákat végeztek el az ázsiai és afrikai országokban.

Ebben a keretben egyedül a Szolái Boné külföldi munkásokat végző osztálya 120 millió dollárral szerepel. Ugyanezen idő alatt Izrael megkötözte exportját az afrikai államokba, amelyekben az izraeli áru nagy keresletnek örvend. Például említette fel, hogy Nigériában szivesebben veszik az izraeli Neser-cementet, mint az egyiptomiét, holott az lényegesen olcsóbb.

A gánai kapcsolatokról szólván Aháron Remez kijelentette, hogy Izrael nyitott szemmel jár az afrikai kontinensen. Gána a külföldi

Tel Aviv vasárnap fogja ünnepelni az „örökbefogadott” páncélosokat

Elázár ezredes az izraeli tankegységek harcra felkészültségéről

Tel-Aviv, (Az Uj Kelet tudósítójától). — Dávid Elázár ezredes, a páncélos erők parancsnoka tegnap vendégül látta a lapok katonai tudósítóját és a színjárat ötdik évfordulója alkalmából ismertette a fegyverem eredményeit és problémáit. A fegyverem vasárnap ünnepli a páncélosok napját és ezalomból aznap Tel-Avivban a város különböző ünnepségeket rendez a fegyverem katonái számára. Tel-Aviv ugyanis a páncélos erők „örökbefogadója” és minden évben a város vendégül látja a katonákat a páncélosok napján.

Elázár ezredes tegnap két ujdonságról számolt be. Az egyik az, hogy az egyiptomi

mi páncélos doktrínára, amely tulajdonképpen a szovjet-orosz doktrína, Izrael a maga sajátosságai mellett a szovjet doktrína lényegét abban áll, hogy nagy páncélos erők vonják össze és ezeket nem gyaloglósági hadállások ellen használják fel, hanem a gyaloglóság által már elért áttörést bővítik ki, majd az ellenséges vonalak mögé igyekeznek mélyen behatolni. Az izraeli páncélosok másik válsága a szovjet doktrínára a harcosok felkészültsége, kiképzése és ellátottsága. Az ezredes elmondta, hogy most egészen új módszert alkalmaznak az emberi erő kiválasztására és ezek a tudomány

területen megállapítás céljából. Hákohenek kívül ennek a bizottságnak Dánia, Anglia és Nyugat-Németország képviselői lesznek a tagjai.

A Szocialista Internacionálé mostani kongresszusa négy napig fog tartani és Izrael hat tagú küldöttség képviseli, élén Mose Sárét volt miniszterelnökkel, a tagok pedig: Dávid Hákoheh, Jehudit Szimchonit, Eszter Herlitz, Mina Ben-Cvi és A. Szitri.

Aháron Remez, a külügy minisztérium nemzetközi együttműködési osztályának igazgatója a hét végén Beér Séván tartott előadásában elmondta, hogy izraeli vállalatok három év alatt 400 millió dollár

Magyarországon keresztül mentették ki a német-zsidókat Hitler alatt

Dr. Heinrich Grüber ellenzi a zsidók közötti keresztény térítők munkát

Jeruzsálem. (Az Uj Kelet tudósítójától). — Dr. Heinrich Grüber berlini lelkész pénteken este Jeruzsálemben az újságíró klub előújsgáján szufolt ház előtt előadást tartott, amelyet szombat este Tel Avivban is megismételt a Sherenton szállodában. A rendkívül impozáns megjelenésű ösz lelkész, aki, mint ismeretes, annak idején életének kockáztatásával kelt a náci Németországban a zsidók védelmére, azzal vezette be előadását, hogy szegyenkezt ve áll zsidó közönség előtt, ha arra gondol, mit tett a zsidókkal a német nép és hogy milyen kevéssé vette védelmébe az üldözötteket a keresztény egyház, amelynek a lelkésze.

Dr. Grüber arról beszélt, hogy Jeruzsálemben látogatóst tett régi barátjánál, Martin Buber professornál, akivel az antiszemitaizmus lélektani okairól beszélgettek. Egyetértettek abban, hogy az antiszemitaizmus az emberek kisebbrendűségi érzetéből fakad és éppen ezért olyan megbocsahtatlan cselekedetekre készíti azokat, akik ebben a lelki betegségben szenvednek, ami más emberek romlására és pusztulására vezet.

Előadásában a vendég izraeli találkozásairól is beszélt. Elmondta, hogy egy fiatalember nem volt hajlandó németül beszélni vele, azon a nyelven, amelyen a náci Németország tömegei beszéltek. Dr. Grüber azt hangoztatta, hogy megértés sel viselték ezzel a fiatalemberrel és azokkal szemben is, akik éppen az elmúlt napokban hivatalos izraeli fórumon tiltakoztak egy másik németországi személy látogatása ellen. Ez utalás volt arra, hogy a Kneszet napirendjére tűz

te dr. Bikán németországi lelkész jeruzsálemi szereplését, aki látogatást tett néhány itteni iskolában és hirtelen az egyik iskola nővéreivel együtt előadást is tartott. „Teljesen megérttem mindezt, — mondotta dr. Grüber, — de a gyűlölet láncának egyszer véget kell vetni és meg kell kísérelni a szeretet és a megértés nyelvét használni.” Megemlékezett előadásában a hírhedt kristályéjszakáról, amikor a náci szétrombolták a zsidó templomokat. Ezen az estén és ezt követően dr. Grüber 1939-ben gyakran volt együtt berlini zsidó barátai-val, köztük dr. Leo Beck főrabbi-val. Ismeretes volt akkor, hogy a Gestapo hajlandó a zsidókat kiengedni Németországból, ha valahogy beutazási engedélyt tudnak felmutatni, Grüber

nyomban Angliába és Hollandiába utazott, de sajnos az ottani hatóságok kevés megértést mutattak és rendkívül kevés embert sikerült megmenteni az európai hatalmak akkori negatív magatartása következtében. Ezért aztán illegális menekülést szerveztek meg, amelyek átmenő állomásai Bécsen kívül, egy Balatonmenti hely volt és más magyarországi városokon keresztül vezetett a szabad országok felé. A szabad európai országok kapui azonban zárva maradtak. Akkor dr. Grüberben felmerült az a feltevés, hogy talán mégis jó lett volna Herzl Tivadar Uganda-tervét elfogadni és a zsidóság számára egy átmeneti „éjjeli menedékhelyet” teremteni addig is, amíg a zsidó állam létrejön. Most a megvalósult zsidó államban látja, hogy a nagy cionista vitában mégis azoknak volt igazuk, akik ellenzték az Uganda-tervet, mert a terv elvetése egyengette az utat Izrael létrejöttéhez.

Az agg lelkész, aki egyébként a berlini körzet protestáns püspök helyettese, a misszió kérdéséről is beszélt. Emelt hangon jelezte ki, hogy ellenzi a zsidók körében a missziót, a keresztény térítést, elsősorban keresztény dogmatikus okok miatt. Ebben egyetért barátjával, Karl Bart-tal, a világhírű német protestáns teológussal. De dogmatikus okokon kívül a zsidó missziót azért is elveti, mert mindazok után, ami történt, a keresztény egyházak elvesztették jogukat a zsidókkal szembeni hittérítő munkára.

Előadását, amelyet a közönség rendkívül meleg szeretettel fogadott, „Szlom” és „Hilf” heber szavakkal fejezte be.

A Hitachdut Oléj Hungária közleményed

TEL-AVIV
Keresik az Oléj Hungária közleményed. Keresik az Oléj Hungária közleményed. Keresik az Oléj Hungária közleményed.

Munkát kaphat a tel-avivi HOH útján: Röntgen gép technikus vagy szakmérnök; - ügyvédnek kelendő cikke eladására; háztartási alkalmazottak egész- és félnapokra; - építési mszaki rajzoló v. rajzoló-nő, aki főleg Interörben járta - otthon munkára; - első esetleg másodosztályú finomalkatos kőbőcsész; - kézikönyvtáras (tricot) gyártókat közzé adni munkát kaphatnak, ugyancsak tanfolyam is; gyártókat vasaló export kontekekébe szára Tel-Aviv központjára.

Munkát keres a tel-avivi HOH útján: Fiatál gépészmérnök Diesel és benzinnmotor, továbbá gázturbin specialistá új olé állást keres. Nyomdász-gépmester több évtizedes gyakorlati állást keres (autómata gépekkel is dolgozott).

Jogi ügyekben (új olék és tagok részére ingyenes) tanácsadásra - beutazás céljából - kérjük a tel-avivi HOH titkárságával (Hajarkon 61.) összeköttetésbe lépni.

Ballett, ritmikus- és gyógytorna-iskola Rámát-Joszeftban. A Kiftimó iskola vezetői magyaraján új olák: Havas Borbála, a bukaresti korográfia iskola volt igazgatója és Lászar Marianne, a bukaresti Alama Opera volt szolótáncosnője. Leírások: minden hétfőn és csütörtökön délután 4-6 óra között - Rámát Joszeft, Blokk 46f. 8-as lakás, az Elmegyógyintézetnél szemben.

HAIFA
Közülk az „Elsőbbek Klubja” látogatásával, hogy f. hó 24-én, kedden d. u. 5 órakor a Dr. Weitzner otthonban, Pewzner u. 2 szám alatt

Dr. DEUTSCH FERENC
Üregkori biztosítás
című. Mindenkit szeretettel várunk.

A haifai szinif Schiller Muci korográfus, az ismert balett-táncárno vezetésével. Klasszikus- és modern balett, akrobatika- és ritmikus tornatanfolyamot indít 5-14 éves gyermekek részére, több csoportban. - Méréselt tandj - Zongorakiséret - Beiratkozás a hivatalos órák alatt a titkárságnál (Pevzner u. 2) kedden délután 2-4 között.

BEER-SEVAI MUSZOSOK FIGYELMEBE!!
A Volt Munkaszolgálatosok Izraeli Szövetsége f. hó 24-én, kedden este 7 órakor Beer-Séván, a Moadon Májá-ban nagygyűlést tart, ahol az idősebb kártérítési törvényekről, valamint a szövetség munkáiról fog beszámolót adni. Előadók: Dr. Polgár Miklós elnök és Roth Lajos tel-avivi titkár. A művészeti részben Faragó Sándor szimfonikus lép fel. Belépés díjtalan.

Volt Munkaszolgálatosok Izraeli Szövetsége.
Dr. Polgár Miklós
RECHOVOT ÉS KÖRNYEKE
Minden kedden délután 6-7 órakor forduljanak az érdekeltek tanácsért és útbaigazításért (ingyenes) a következő címre: Káfé Hámgálg (Grosz), Rechovot, Bét Hámgálg 9. - A vezetőség.

Keresés: Heinovits Dezsőt (szül. 1912-ben Beregszászban, Pozsony-ból 1939-ben illegálisan Prágába ment, 1942 óta nincs róla hírem. Aki tud róla, kérem, értesítsen. Öv. Heinovits Katalin, Givátájim, Lámed-Hé 31. - Wilcsék Endrét (Even Gur, az egészségügyi minisztérium főmérnöke?), keresi Corda Zoltán, Haifa, Bét-Gállim, Uprán Motzkin, rechov Aljja.

Brit Ovdím Mizdaknüm Bújszráél
Idősebb Dolgozók Szövetsége
Központi iroda:
Tel-Aviv, Allenby-út 2.
Levél cím: T.-A., POB. 9045.
Telefon 57301.

Kedvezményes operajegyek Szövetségünk tagjai minden operaelőadásra főúru kedvezményes jegyeket kaphatnak. Ingyenes központi irodánkban naponta d. e. 10-1 óráig eszközölhetők.
Munkát kaphatnak: Bőrisműves; kárpitos; épület és bútorszállások; üzemi segétmunkások; ügyvéd; mosdóba vasaló (nő); tekeréselő; penzióba szakácsnő; konfekció varrónő; szövőnő; géphímező; bejáró oze reték; háztartásvezetőnők bentlakással.
Munkát keresnek: Kosmetikus-vegyszár; könyvkötő; nyomdász; villany- és vízvezeték szerelő; angol-francia-német fordítást saját frögépén otthon munkavállalással; fizet. iroda és lakástakarító szakmunkások; okleveles gyermek gondozónő; bébi áltter; diplomás ápolónő.

Az olasz pénzügy-miniszter Izraelbe készül

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától.) hét folyamán az országba érkezik 8 napos látogatásra, mint a kormány vendége, Giuseppe Trabanti olasz pénzügyminiszter. Az olasz politikus találkozni majd a miniszterelnökkel, az államelnökkel, a kormány több tagjával, valamint a Bank Jiszráél kormányzójával, Dávid Horovitz-cal, a neves közgazdással is. Az olasz gazdasági kormányzat részéről ez az első ilyen magas fokozatú izraeli látogatás, amelynek itteni politikai körökben komoly jelentőséget tulajdonítanak.

Anglia katonákat keres

London, (Reuter). Anglia a Fidzsi szigeteken keres katonákat hadserege számára, amelyek létszáma erősen megcsappant az általános hadkötelezettség beszüntetése óta. Az angol hadügyminisztérium szóvivője tegnap közölte, hogy nagy erőfeszítéseket tesznek önkéntesek toborzása érdekében az angol gyarmatokon, mert mindenképpen el akarják kerülni a hadkötelezettséghez való visszatérést. Eddig 100 önkéntest találtak az Indiai-óceánban fekvő Seychelle szigeteken, most pedig a csendes-óceáni Fidzsi szigeteken folyik a toborzás. Az önkénteseket már fennálló angol egységekbe vesztik fel. Anglia különösen a nyugat-indiai szigetekről szeretne önkénteseket szerezni, — mondta a hadügyminisztérium szóvivője.

HABIMAH

Tel-Aviv, október 23., hétfő
GIGI

הבית הלבן

הבית הלבן
הבית הלבן
הבית הלבן

IZRAELI OPERA

Hétfő, október 23. este 8.30
LA PERICHOLE

Joséf Buloff

BEMUTATÓJA:
Szomorúságának énekes
Irta: Osip Dimov

Tel-Aviv, okt. 23., hétfő
Ohel Sém, este 8.30-kor

Tel-Aviv, okt. 24, kedd
Ohel Sém, este 8.30

Rison-Lecion, október 25.
szerda, este 8.30 órakor

Rámát Gán, október 26.,
csütörtök - Rama, 8.30

Kirját-Motzkin, okt. 27.,
péntek, este 8.30 órakor

Tel-Aviv, okt. 28., szomb.
Ohel Sém, 6.45 és 9.15.

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA:

ELŐADÁSOK KEZDTE:
3.30, 7.15 és 9.15 órakor

ALLENBY: The Minotaur
ARMON DAVID: Qui est vous
Mr. George
BEN JEHUDA: Szomszédok
GAPON: Exodus
GREEN: Szombat este és vasárnap
regerel
GAT: Agglegények
EDEN: A szerelm forrása
ESZTER: Két asszony
MAZIM: Félintézettség
MIGDALOR: Meztelenül a világra
MUGRAH: Navarroni fegyverek
OTION: Alice mint tengerész
OPHIR: Alice mint tengerész
PARIS: Titkos ív
PEER: A kalina
SHEROT: A szel örvénye
TEL-AVIV: A szel örvénye
TCHÉLET: Havasok
TAMAR: Classe sans rancun
ZAMIR: Az esznapuri úgria
YARON: Candide

ABNEHERZI KÖZLEMÉNYEI

Kiss József emlékest. A Bné Herzl Irodalmi estét rendez október 23-án, hétfőn este fél 9 órakor a Palga szálló nagyszobájában, Allenby 2. sz. a. Kiss József, a halhatatlan magyar-zsidó költő emlékére. Az estet dr. Herskovits Fábán megnyitja után Lóránd Káfi vezeti be. — Dr. Engelberg Dezső a költőről és Keszat Tamár, az új heber költészet kimagasló magyar származású — egyénisége, Kiss Józsefről, az íróról emlékezik meg. — Kiss József verselője — héberül és magyarul — Klor Olga és Wohl Katalin szavalnak. Vendégeket szívesen látunk.

Dr. Kovács Elemér előadása október 30-án, hétfőn.

Délkorea—Izrael 1:1 (1:0)

Kemény játék, botrány, levonulás

A hétköznap ellenére csaknem teljesen zsúfolt nézőtér előtt folyt le a Dél-korea elleni válogatott labdarúgó mérkőzés Rámát Gánban, a városi stadionban. A jó sportot ígérő mérkőzés úgy is indult, hogy a nézőknek zavartalan sportélményt fog nyújtani. A pályára kivonuló csapatokat a közönség igen melegen üdvözölte és a pirosztrikós ellenfél a középre vonulva meghajlással köszöntötte meg a tapsokat. A himnuszokat jobbkézükkel mellette téve hallgatták végig.

Már a bemelegítésnél látszott, hogy rendkívül gyors, hatalmas lövéssel rendelkező játékosokból áll a koreai együttes. A mérkőzés folyamán beigazolódott, hogy tudnak ezek a legények mindent, ami a jó labdarúgás kritériuma, sőt — mindent jól tudnak. Villámgyorsak, a labdát szinte kifogástalanul kezelik, a csapatsemély magas szintre fejlődött ki bennük. Szívesen küzdenek és amikor a kapujuk veszélyben volt, hatan, nyolcan, tizen húzódtak védelembe, de a védekezésből villámgyorsan mentek át támadásba és ügyes lövedék erejével küldték bombáikat az izraeli kapu-

ra. De tudják azt is, ami a sportzerű játékhoz semmiképpen sem feltétlenül szükséges, mert nemcsak kemények voltak, de durvaságokra is ragadtatták magukat.

A mérkőzés előtt az esélyek mérlegelésénél azt a megállapítást tettük, hogy Izrael abban az esetben nyeri meg a mérkőzést, ha úgy játszik csapatunk, mint az olaszok ellen az első félidőben. Nem nyertük meg a mérkőzést, de csapatunk még olyan jól sem játszott, mint az olaszokkal a gyengébb második félidőben. A csatársor törzstagjai nem tudtak megfelelő helyzeteket kidolgozni; szünet után a szél támogatásával jó részt nagy fölényben voltunk, sokat tanyáztunk az ellenfél kapuja előtt, de nem találtunk hatásos fegyvert a szorosan felzárkózó védelemmel szemben. A lövések tucatja akadott meg a lábuk tucatján, vagy a kapus lépett közbe sikeresen. Az óriási nyomás csupán arra volt elég, hogy kiegyenlítettünk, de a győztes gólról már nem jutott. Előfordult, hogy közvetlen közelből négy lövést küldtünk kapura és mind felakadt a lábuk erdején, vagy a férfában.

A játék menete

Izrael indítja a játékot, de Chodorovnak nyílik alkalma az első bravurozós védésre. A dél-koreai támadásra Izrael hasonlóval felel, de Tis pontos leadását Sztelmách elhibázza. A tizedik percben az ellenfél jobb-szélsője mintegy 20 méterrel bombaszerű lövéssel megszerzi Délkorea gólját és csapata a vezetést a mérkőzés legvégéig fásziásgal meg is őrzi. Felváltva rohamozott a két csapat, sok olyan helyzetet dolgoztak ki, ami eredménnyel bíztató, a két kapus azonban kaprázatos védekkel hárította el a fenyegető lövéseket. Félidőig a szél támogatta az ellenfél csapatát és nem is sikerült kiegyenliteniük.

Szünet után az izraeli csapat a játékidő nagyrésztében fölényben volt, amit a szögletarány is beszédesen igazol. Dél-Korea mind össze három esetben jutott szögletügráshoz, az izraeli csapat 12-szer. Csatáraink, úgy azok, akik kezdettől fogva alkották ezt a csapatrészt, valamint azok, akik később kerültek a helyükre, átitott erő nélkül támadtak. A 39-ik percben sikerült végre a kiegyenlítés, mégpedig a már gyakran látott formában. Menciael ugyanis egy távoli szabadrúgást rugasan a kapu közelébe irányított, a sűrű bolyból Sztelmách emelkedett ki és élesen fejezte. A csatársorban Jang játékát lehet kiemelni, de azt a hibát követte el, hogy az öt kintiben fedező jobb hátvédet mindenáron kijel a sarokba irányította a labdát. Volt Sztelmáchnak még egy göltigérő hatalmas lövése, a labda azonban a kapufáról a mezőnybe pattant vissza. A mérkőzés utolsó pillanatában a koreai csatársor rendkívül gyors támadása a középső erőteljes lövésével ért véget, a labda a hátlóba került. Az ellenfél játékosai már a pálya közepé felé indultak vissza egymást ölelgetve és a győzelem boldogító tudatában. A játékvezető viszont leállította és nem adta meg a gólt. A koreai csapat erre

len eredményhez. A koreai csapatból a védősor valamennyi játékosa, a csatársorban a szélsők és a középpályások magasszínvonalú labdarúgást mutattak be.

Dudái játékvezető nem tartotta eléggé kézben a mérkőzést és a botrány kitörését részben az ő bíráskodása idézte elő.

D. Z.

Roy Farran volt ejtőernyős kapitány városi tanácsos akar lenni Kanadában

A jeruzsálemi Alexander Rubovits elrablója és valószínű gyilkosa 14 évi bűjosztás után a kanadai Calgaryban bukiant fel

Toronto. (STA). — Roy Alexander Farran, az angol hadsereg volt ejtőernyős kapitánya, aki 14 év előtt Jeruzsálemben elrabolta és meggyilkolta Alexander Rubovits 16 éves fiút, most a kanadai Calgary városkában, Alberta tartományban jelöltként lép fel a helyhatósági választásokon. Calgaryban is akadt azonban valaki, aki emlékezett Farran nevére és felvilágosítást kért róla a Lechi egykori vezetőitől.

Roy Farran 1947-ben ahhoz az angol ejtőernyős dandárhoz tartozott, amely Palesztinában „a rend fenn tartásáért” volt megbízva és a zsidó jüsuval szembeni brutális eljárásával tűntette ki magát. A vad zsidógyűlöletéről ismert Farran kapitányt saját kérésére ideiglenesen a palesztinai angol rendőrséghez csatolták, ahol a rendkívüli feladatokkal foglalkozó osztályhoz osztották be. 1947 tavaszán Farran és csoportja elfogta a Lechi egyik fiatal tagját, a 16 éves Alexander Rubovicsot, amikor az a földalatti szervezet hírdetményét ragasztotta ki. A földalatti mozgalom értesítései szerint a fiút, akitől a Lechi rejtekhelyeinek címét akarta kilesikarni, Farran halálra ki-

noztta, majd a holttestét elégette.

Az eset nagy port vert fel és az izraeli sajtó nyomán több világújság is írt róla, hogy az angolok kegyetlen-kegyetlen elhárították bűnügyi eljárás megindítását Farran ellen. A kapitány, nyilván a rendőrség segítségével, Szíriába szökött át és csak akkor tért vissza, amikor a Lechi és az angol karhatalom közötti összecsapások csúcspontjait érték el. Rövidesen azonban Farran ismét „rejtélyesen eltűnt” és Transzjordániába jutott, ahonnan csak akkor tért vissza, amikor az angol hatóságok biztosították, hogy „tisztességes bűnperben” fogják feleltetni. Az angol hadbírósg „bizonyítékok hiányában” fel is mentette. A bíróság többek között leszögezte, hogy egyáltalán nem állapították meg, vajon történt-e gyilkosság, mert a holttestet nem találták meg.

Farran egész idő alatt erős őrízett alatt állt, még hogy a Lechi tagjai bosszút állhassanak rajta és a bűnper után rögtön elvitték az országból. Visszatért Angliába, de ott is bujkálásra kényszerült, mert tudta, hogy üldözik. A Lechi postacsoportokban pokolgépekkel küldött Farran lakására Wolverhamptonba, de a robbanás öccsét, Rex Farran-t ölte meg. Roy Farran ezután eltűnt Angliából s Afrikában bujkált, majd után az angol lapokban megjelent a Lechi figyelmeztetése: „A világ legtovább sarkig is üldözni fogunk.”

Végül Farran eljutott Kanadába és Calgaryban telepedett le, ahol kis hetilap kiadásával foglalkozik. Ugy látszik, azt hitte, hogy multja feledésbe merül, mert most jelöltet mert vállalni a helyhatósági választásokon.

A kfar-átái Cevá-festékgár hitelezői perre készülnek a vállalat ellen

Azt hangoztatják, hogy a letartóztatott Jehosua Szezáli a tulajdonosok tudtával vette fel a kölcsönöket az üzem kibővítésére

Haifa. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kfar-átái Cevá gyár nagy sikeres üzemi fordulat állott be. Mint emlékeztet, a múlt hónapban letartóztatták Josua Szezáli, a vállalat igazgató pénztárnokát, akit az azzal gyanúsítanak, hogy több száz ezer fontot sikkasztott el a gyár pénzéből. Szezáli a hitelezők százaitól vett fel kölcsönöket magas kamattal a gyár nevében, de az igazgatóság megtagadta a kölcsönök visszafizetéséért, hogy a felvett összegek nem folytak be a vállalat pénztárába.

A hitelezők most bizottságot alakítanak követeléseik visszaperlésére és azt állítják, hogy a gyár igazgatói, akik közeli rokonai Szezálinak, tudnak a tranzakciókról és szánt-szándékkal vezették félre a hitelezőket.

Igy például a hitelezők, akiknek javarésze megtakarított kis vagyonát veszítette el, nem tudták, hogy a pénztárnok aláírásán kívül a törvény értelmében a váltókon még egy aláírásnak kell szerepelnie és a gyár most erre a formahibára hivatkozva bújkál ki a felelősség alól.

A hitelezők szerint szemfényvesztésről volt szó, amikor a vállalat igazgatósága sikkasztásért feljelentette Szezáli. Ugyanazok, akik feljelentették a pénztárnokot, óvadékok helyeztek le tettebe, hogy Szezáli otthon tölthesse az ünnepeket és a rendőrségi nyomozás lefolytatása után az igazgatók óvadék ellenében ismét kiszabadították Szezáli a vizsgálati fogságból.

Egyidejűleg a vállalat a kölcsönvett pénzekből nagy üzemhívítási befektetéseket csinált és egy új épületet szándékozik építeni a kfar-átái mábárá helyén — állítják a hitelezők.

Tel-Avivban is bemutatják a „Kleine menschenlach” című vígjátékot. — Október 27-én, pénteken este fél kilenckor, érdekes művészetet rendeznek a Habiba színházban. Három izraeli színész, Eljáhú Goldenberg, Smulik Szezáli és Smuél Rodenszki, akik több hónapig tartó lengyelországi turné nagy sikert arattak Sálom Aléchem „Kleine menschenlach” című vígjátékának előadásával, az Izraeli — Lengyelország barátságosi liga, valamint a Zsidó Világkongresszus rendezésében az izraeli publikumnak is előadják a darabot. Az előadást a két védnök-szervezet vezetőinek beszédei vezetik be.

— VÉGRE HAZAJÖTTÉL!

Nasszer bejelentette, hogy ezentúl Egyiptom belső ügyeinek fogja szentelni magát. (A sajtóból.)

Egyiptom már Szaudiát is támadja a sziriai kormány támogatása miatt

Sisaki ezredes: „Az Egyesült Arab Köztársaság egy szép álmogyatra megvalósítása volt”

Damaszkusz. (IFP, IM, Reuter). — Dr. Mamun Kuzbari sziriai miniszterelnök bejelentése, hogy a közeljövőben látogatást tesz Jordániában, Irákban és Szaudiában, heves reakciókat váltott ki a kairói propagandagépezetben. A Nasszerhez közelálló „El-Ahram” a Kuzbari tervezett utazásáról szóló cikkében elsősorban intéz kirohanást Szaudia ellen a „sziriai akciók” támogatása miatt és ezzel egyidőben Irákok és Jordániát is támadja.

Megfigyelők körében ez érthető feltűnést keltett, mert Kairó eddig egyke-

zett Szaud király kedvében járt és propagandagépezete szigorúan tartózkodott minden Szaudiát érintő bírálatról. Irákkal szemben is barátságosabb hangnem uralkodott az elmúlt fél év alatt, míg a Jordánia elleni kirohanás nem képez meglepetést. „E három ország közül egyik sem hisz komolyan abban a nyomorúságos arab egységben, amelyet a sziriai kormány lansziroz és azt csupán saját céljaink elérésére akarják felhasználni”, — írja a kairói lap, amely szerint Damaszkus arab federációs tervét és rádiopropagandáját három tényszerű irányítja: az imperializmus, a reakció és — a Kol Jisz-ráel!

Damaszkuszban tegnap közölték, hogy rövidesen gazdasági küldöttség indul Irákba a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok felújítására, amelyek az EAK alatt jóformán teljesen szüneteltek. A küldöttség élén Szíria gazdaságiügyi minisztere fog állni.

Amman, (IFP). — Jordánia körmánya Mohamed Szalem el Zsungbit nevezte ki damaszkuszi ügyvivőjévé. Zsungbi eddig ugyancsak ügyvivői rangban a kairói nagykövetség élén állt, amíg Nasszer meg nem szakította a diplomáciai kapcsolatokat Jordániával. Az ügyvivő már elindult új állomáshelyére.

Rio de Janeiro, (IFP). — „Az Egyesült Arab Köz-

Moszkvában nincs atom-láz

(Folytatás az 1. oldalról)

nak a reményének adott ki fejezést, hogy a Szovjetunió el fog állni az óriásbomba robbantásának teretvél.

Moszkva. (UPI). — Moszkvában nyoma sincsen a nyugati atomháborús-láznak — jelenti a United Press sajtóiroda moszkvai tudósítója, Henry Schapira, aki a múlt héten számos polgárt kérdezett meg az utcán. A moszkvaiaknak ekkor jórészt nem volt tudomásuk a Szovjetunió atomkísérleteiről és az amerikai újságírók félbolondnak vagy „imperialista provokátornak” nézték. Moszkvában 1943 óta nem szóltak meg a szirénák, nem tartottak légvédelmi gyakorlatokat és az állam által épített új házakban nincsen óvóhely. A földalati

ti vasút állomásai és alagutjai, amelyek jórészt a 30-as években épültek, ugyan bizonyos védelmet nyújthatnak, de a lakosság töredékének, de nincs megfelelő szellőztetésük és semmiképpen nem rendezték be őket a tomháborúra. A lapok kommentátorai gunyos hangon írják az amerikai hisztériáról, az egyszerű orosz polgár pedig csak a vállát vonogatja: tudomásul veszi, hogy az atombomba ellen nincs védelem.

Az egyetlen hivatalos intézkedés, amely eddig történt, egy broszúra megjelenése, amely utasításokat ad, mit kell tenni, ha valakit atomszugárzás ér. „A moszkvai légkör ugyanolyan távol van az amerikai atmoszférától, mint a Kelet a Nyugattól” — írja Henry Schapira, aki hosszú évek óta él Moszkvában.

levonult a pályáról és csak vezetőinek közbelépésére volt hajlandó visszatérni és folytatni a mérkőzést. Ez azonban egy perc múlva véget ért.

Az izraeli csapatból Chodorov tűnt ki játékával és kiváló védelemmel köszönhető, hogy nem kaptunk több gólt. Jól végezte feladatát Tis és Tendler is, míg a védelem többi játékosa, leg főképpen Benvenisti, sehogyan sem találta meg helyét — igen gyengén játszott — akarta cselezni, ami csak kevés esetben sikerült neki. Rácábi, aki a szünet után állt be, valamint Gyogyoszián nagy igyekezettel játszottak. Menciael szokott formája alatt volt, Sztelmách az utóbbi időben mutatott közepes szereplésével járult hozzá a döntet-

A minisztertanács újra elhalasztotta a tárgyalást a menekültkérdésről

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától). — A kormány tegnapi rendes heti minisztertanácsi ülésén ügyviteli és törvényhozási kérdésekkel foglalkozott. A menekültkérdés és Izraelnek az UNO közgyűlésén való szereplése, amely a minisztertanács napirendjén szerepelt, nem került tárgyalásra, hanem megvár-

EGY MONDATBAN

● A Karibi tengerben Trinidadtól északra fekvő Granada kikötőjében tegnap lángba borult a 18 ezertonnás olasz Bianca Canos luxuszóros, amelyen 300 utas van.

● Dr. Elisabeth Einstein neves amerikai idegsebész-nő, Albert Einstein professzor lánya Bangkokba érkezett, hogy a vesztettség elleni oltásnál néha fellépő bémulásokat tanulmányozza.

● Dr. Nkruma gánai elnök a héten avatja fel az ország új rádióállomását, amely angol, francia, arab, szuaheli, hausa és portugál nyelven fogja sugározni adásait az afrikai országokba.

● Kanada pénzügyminisztere bejelentette, hogy a kormány az európai Közösséghez való csatlakozás tervével foglalkozik.

● La Pazban, Bolívia fővárosában ostromállapotot rendeltek el, miután a benzín és a viteldíjak emelésének terve tüntetéseket és véres összecsapásokat váltott ki, amelyekben két ember életét vesztette és 20-an megsebesültek.

147
P. P. TEL-AVIV
JAFFO 147

(777)
110
17
17
17
XLII. ÉVFOLYAM
Főszerkesztő
Felelős
Kiadó: M. H. H. H.
Tetér
Kiadóhivatal

A
az

Moszkva
tegnap b
világ mi
robbantot
va arról
sem adot
Az an
adott ny
alombom
lében az
na ereje
tök becs
hetett az
tist a te

A világ
járól sor
nap a jel
bomba ro
izraeli idő
percok t
svédorszá
menek sz
zete jelent
regénbom
után Dán
sőbb Jap
tés, hogy
nagyerejű
sajt.

Dán tu
szerint a
szélszem
északi Sz
sőbbre é
volt vári
Skandiná
Európa l
nyegeti l
Hogy tov
senki sen
dani. Ilye
az atmosz
be felvet
vott port
mely rádi
szeláraml
szetszórj
moszférát
aktív por
következ
súlyed. A
pokig is e
mulásával
székly. Az
széklyhez
anyagok
évekig m
aktivitást

Az első
utalás az
nap a sz
párt kon
novszki

E héten
a MIFAL
HAPAJISZ
4 sorsolás-
sorozatának
2-ik
húzása
példátlan nye-
reményekkel